JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Studijní program: N6208 – Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vliv přímých zahraničních investic na ekonomickou úroveň regionu

Autor:

Bc.Jarmil Zahradil

Vedoucí práce:

Ing. Jiří Alina, PhD.

2012

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to - v nezkrácené podobě - v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích

na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 29. dubna 2012

.....

Bc. Jarmil Zahradil

Poděkování

Děkuji mému vedoucímu diplomové práce Ing. Jiřímu Alinovi, PhD. za cenné rady, ochotnou spolupráci a pomoc při vypracování mé diplomové práce.

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta ekonomická
Akademický rok: **2010/2011**

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Bc. Jarmil ZAHRADIL**
Osobní číslo:	**E10492**
Studijní program:	**N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor:	**Obchodní podnikání**
Název tématu:	**Vliv přímých zahraničních investic na ekonomickou úroveň regionu.**
Zadávající katedra:	**Katedra ekonomiky**

Zásady pro vypracování:

Cíl práce:
Cíl práce je prozkoumání a zhodnocení vlivu přímých zahraničních investic na hostitelskou ekonomiku, identifikace pozitivních a negativních jevů a případné prokázání uvedených skutečností.

Osnova práce:
1. Literární rešerše
2. Vývoj přímých zahraničních investic v ČR
3. Dopady přímých zahraničních investic na Jihočeský region
4. Závěr a vyhodnocení

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **40 - 50 stran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

SRHOLEC M.: Přímé zahraniční investice v České republic.: Teorie a praxe v mezinárodním srovnání, Praha, LINDE, 2004, ISBN 80-86131-52-1.

SLANÝ A. A KOL.: Makroekonomická analýza a hospodářská politika. Praha, C. H. BECK, 2003, ISBN 80-7179-738-3.

BENÁČEK V.: Přímé zahraniční investice v České republice, Politická ekonomie č. 1/2000.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jiří ALINA**
Katedra ekonomiky

Datum zadání diplomové práce: **18. února 2011**

Termín odevzdání diplomové práce: **29. dubna 2012**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Ivana Faltová Leitmanová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 10. března 2011

1. Úvod 9

2. Cíl práce 10

3. Literární rešerše 11

3.1 Zahraniční investice 11

3.1.1 Formy a druhy zahraničních investic 13

3.1.2 Lokalizace PZI 15

3.1.3 Fáze příchodu PZI 17

3.2 Vliv investic na ekonomiku 18

3.3 Investiční pobídky 19

3.3.1 Investiční pobídky v ČR 21

3.4 Přímé zahraniční investice v ČR 24

3.4.1 PZI v ČR od roku 1989 do roku 2011 25

3.4.2 Dopady na ekonomiku 29

3.5 Regionální rozvoj 31

3.6 Průmyslové zóny 34

4. Metodika práce 40

5. Dopad přímých zahraničních investic na Jihočeský region 41

5.1 Charakteristika území 41

5.2 SWOT analýza – Jihočeský kraj 48

5.3 Stav ekonomických subjektů Jihočeského kraje 49

5.3.1 PZI v Jihočeském kraji 52

6. Vyhodnocení 62

7. Závěr 66

8. Summary 68

9. Seznam literatury 69

10. PŘÍLOHY 73

1. Úvod

Přímé zahraniční investice jsou v posledních dvou dekádách často skloňovaným pojmem a spolu s nimi i investiční pobídky. Z pohledu jednotlivých zemí jsou jedním z nástrojů restrukturalizace a rozvoje ekonomiky. Přímé zahraniční investice jsou důležitou složkou pohybu kapitálu a tato forma pohybu a umístění kapitálu se často stává měřítkem úspěšnosti či neúspěšnosti domácího hospodářství. Existuje všeobecný předpoklad, že vysoký příliv zahraničních investic se odrazí ve vyšším ekonomickém růstu, tvorbě nových pracovních míst, růstu produktivity práce, zavedení nových technologií. To pak může být spojeno s restrukturalizací a změnou přístupu k řízení firem a celkovým pozitivním ovlivněním nabídkové strany ekonomiky.

V Československu se s pojmem přímé zahraniční investice začalo pracovat až po roce 1989, kdy došlo k přechodu z centrálně řízené ekonomiky na ekonomiku volného trhu. V době transformace ekonomiky se přímé zahraniční investice měly stát motorem restrukturalizace a v delším časovém horizontu měly přinést zvýšení obchodní bilance. Přesto je vždy třeba zvažovat jak pozitivní přínosy (např. nové technologie, pracovní místa), tak možná negativa (krátkodobý tlak na posilování kurzu měny, nebezpečí vzniku „duální“ ekonomiky…). Možná i proto byl postoj českých vlád nejednoznačný. Příliv zahraničních investic se do České republiky zvýšil až po roce 1998. V posledních letech se Česká ekonomika řadí na přední příčky z hlediska přílivu přímých zahraničních investic v poměru k HDP či na jednoho obyvatele nejen v regionálním, ale i celosvětovém srovnání.

2. Cíl práce

Z názvu této práce je patrné, že oblastí mého výzkumu je problematika přímých zahraničních investic. Nejedná se však o podchycení tohoto problému z makroekonomické úrovně, ale o podchycení a zasazení této problematiky do regionálního kontextu. Vybral jsem si Jihočeský region, který je z hlediska potenciálních zahraničních investorů regionem spíše periferním. Dalším specifikem tohoto regionu jsou rozdíly mezi jihočeským vnitrozemím a příhraničím Rakouska.

Cílem této práce je nejprve se zabývat problematikou přímých zahraničních investic, popsat jejich vztah k regionálnímu rozvoji obecně. Seznámit se a zanalyzovat stav přímých zahraničních investic ve vybraném regionu, jejich strukturu a alokaci. Zjistit zda tyto investice generují multiplikační efekt. Dále analyzovat, zda tyto investice přímo působí na život daného regionu, zda dochází v jejich důsledku ke změnám ve struktuře zaměstnanosti, pohybu pracovních sil v regionu, dopravní obslužnosti, k rozsáhlejší bytové výstavbě.

3. Literární rešerše

3.1 Zahraniční investice

Definovat investice v ekonomické teorii lze jako ekonomickou činnost, při které se subjekt vzdává současné spotřeby s cílem zvýšení budoucího důchodu. Mezi hlavní formy investic patří investice do hmotného kapitálu (budovy, zařízení a zásoby) a nehmotné investice. Pokud se budou investice posuzovat ve finančním smyslu, získají jiný význam, budou znamenat nákup cenných papírů např. akcie nebo obligace.

Podle ekonomického výkladového slovníku[1] pojem investice označuje *„tok výdajů, jehož cílem je zvýšit nebo udržet kapitálovou zásobu.“* Jde o výdaje, které zabezpečují budoucí toky. Zjednodušeně se dá říct, že investování je vzdání se určité současné jisté hodnoty za účelem získání budoucí nejisté hodnoty.[2] Tato definice v sobě zahrnuje nejen užší makroekonomické pojetí, podle nějž jsou investice tok výdajů, který zvětšuje fyzickou zásobu kapitálu,[3] ale i nehmotné investice a investice finanční.

Z mikroekonomického pohledu lze chápat investice podniku jako rozsáhlejší peněžní výdaje, kdy se očekává jejich proměna na budoucí peněžní příjmy během delšího časového období. V praxi bývá používána hranice jednoho roku a kritérium rozsáhlosti výdajů je obvykle stanoveno právní normou.[4]

Investice je tedy ekonomická operace, která splňuje následující kritéria:

- určitý ekonomický přínos (dosažení budoucího zisku),
- časová určitost (na rozdíl od běžné obchodní transakce či půjčky s okamžitou splatností má investice odložený výnos) a

[1] FIALOVÁ, H. *Malý ekonomický výkladový slovník*. 7., rozš. vyd. Praha: A plus, 2004. 206 s. ISBN 80-902514-7-1.
[2] VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2., přeprac. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.
[3] DORNBUSCH, R. a FISCHER, S. *Makroekonomie*. 1. vyd. Praha: SPN, 1994. 602 s. ISBN 80-04-25556-6.
[4] VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2., přeprac. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.

- nese s sebou určité podnikatelské riziko.

V hospodářské praxi se považují za investice:[5]

- nehmotné investice
  kapitálové výdaje na nehmotný investiční majetek – licence, autorská práva, software, receptury, technologické postupy,

- hmotné investice
  kapitálové výdaje na hmotný, věcný majetek – pozemky, stavby, umělecká díla,

- finanční investice
  kapitálové výdaje na investiční majetek dlouhodobé povahy, dlouhodobé úvěrové cenné papíry a majetkové cenné papíry.

Přímé zahraniční investice (dále jen PZI) jsou předmětem mezinárodní spolupráce dvou či více subjektů. V rámci těchto investic je často přesouván kapitál v řádu milionů i miliard korun. Jejich evidenci v České republice vede Česká národní banka (dále jen ČNB). Podle definice MMF a OECD se přímou zahraniční investicí rozumí 10% a vyšší podíl zahraničního investora na základním jmění v dané společnosti. Podmínkou je i trvalý zájem investora na činnosti společnosti a jeho podíl na řízení. Do kategorie přímých investic zařazena každá mezinárodní investiční aktivita, která zohledňuje sídlo daného subjektu v jedné ekonomice za účelem prokázání trvalého zájmu o zřízení jiného subjektu se sídlem v jiné ekonomice.[6]

Legislativní zařazení PZI v ČR upravuje devizový zákon č. 219/1995 Sb., v platném znění, definuje je jako:[7] „*…takové vynaložení peněžních prostředků nebo jiných penězi ocenitelných majetkových práv a jiných majetkových hodnot, jehož účelem je založení, nabytí nebo rozšíření trvalých ekonomických vztahů investujícího tuzemce nebo tuzemců jako osob jednajících ve shodě na podnikání v zahraničí nebo investujícího cizozemce*

[5] VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2., přeprac. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.
[6] ŠTRACH, P. *Mezinárodní management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 167 s. Expert. ISBN 978-80-247-2987-9.
[7] §1, pís. i, zákona č. 219/1995 Sb.

nebo cizozemců jako osob jednajících ve shodě na podnikání v tuzemsku, a to zejména některou z těchto forem:
1. vznik nebo získání výlučného podílu na podnikání včetně jeho rozšíření,
2. účast v nově vzniklém nebo existujícím podnikání, jestliže investor vlastní nebo získá nejméně 10 % podílu na základním kapitálu obchodní společnosti nebo družstva nebo nejméně 10 % podílu na vlastním kapitálu společnosti nebo nejméně 10 % hlasovacích práv nebo jiný podíl na podnikání společnosti přesahující 10 %,
3. další poskytnutí nebo přijetí finančních prostředků nebo jiných penězi ocenitelných majetkových hodnot nebo práv v rámci ekonomických vztahů založených přímou investicí,
4. finanční úvěr spojený s dohodou o podílu na rozdělení zisku nebo s výkonem účinného vlivu na řízení podniku,
5. užití zisku ze stávající přímé investice do této investice (reinvestice zisku),…"

3.1.1 Formy a druhy zahraničních investic

Podle Srholce[8] lze PZI dělit podle těchto kritérií:

- Z hlediska času

  Jsou to investice portfoliové, investor se snaží nákupem obvykle krátkodobých cenných papírů dosáhnout určitého výnosu. Ovšem tyto přímé investice se zakládají na dlouhodobějších ekonomických vztazích a spolupráci mezi investujícím a příjemcem investice.

- Z hlediska míry kontroly zahraničního vlastníka

  Podnik, který je příjemcem zahraniční investice, může dále autonomně rozhodovat o svém fungování, pokud investor nezíská kontrolní podíl akcií

[8] SRHOLEC, Martin. *Přímé zahraniční investice v České republice: teorie a praxe v mezinárodním srovnání*. Praha: Linde, 2004. 171 s. ISBN 80-86131-52-1.

(záleží na vlastnické struktuře). Jde tedy o podniky s menšinovým podílem zahraničního investora. V opačném případě je podnik pod zahraniční kontrolou.

- Z hlediska motivu vstupu
  - Jsou to „trhy vyhledávající“ investice. Jejich cílem je především získat podíl na místním trhu. Výroba v místě prodeje snižuje dopravní náklady, může vytlačit domácí podniky nebo nahradit dovoz.
  - Dále jsou to „náklady vyhledávající“ PZI, kde se investor změnou místa výroby snaží o minimalizaci nákladů. Hledá levnější pracovní sílu nebo přírodní zdroje. Vyrobené zboží je často exportováno na ekonomicky vyspělejší trhy.
  - Třetím typem jsou „aktiva vyhledávající“ PZI, u kterých investor získává specifickou výrobní značku, patent apod.

- Z hlediska způsobu vstupu
  - Investice na zelené louce (Greenfield)

    Ty zahrnují proces výstavby objektů, nábor zaměstnanců a další kroky spojené s budováním nové výroby. Tyto investice nemají žádné vazby na již existující subjekty a lze je proto realizovat přesně podle představ investora. Nevýhodou je finanční i časová náročnost takového procesu.
  - Investice na hnědé louce (Brownfield)

    Investor přijde do již existujícího podniku, dojde ke změně vlastnické struktury a podle situace restrukturalizaci výroby.
  - Fúze a akvizice (M&A)

    Investor ihned přebírá tržní podíl, aktiva i výrobní kapacity. Důvodem ke vstupu do zahraničního podniku bývá konkurenční výhoda v podobě vyspělé technologie, špičkových pracovníků apod. V tranzitivních ekonomikách se tímto způsobem mohou privatizovat státní podniky.

- Z hlediska specializace mateřské firmy

  Jsou to vertikální a horizontální PZI, kdy nadnárodní společnosti realizují investice podle produktové nebo procesní specializace.

Obr. 1 Rozdělení PZI

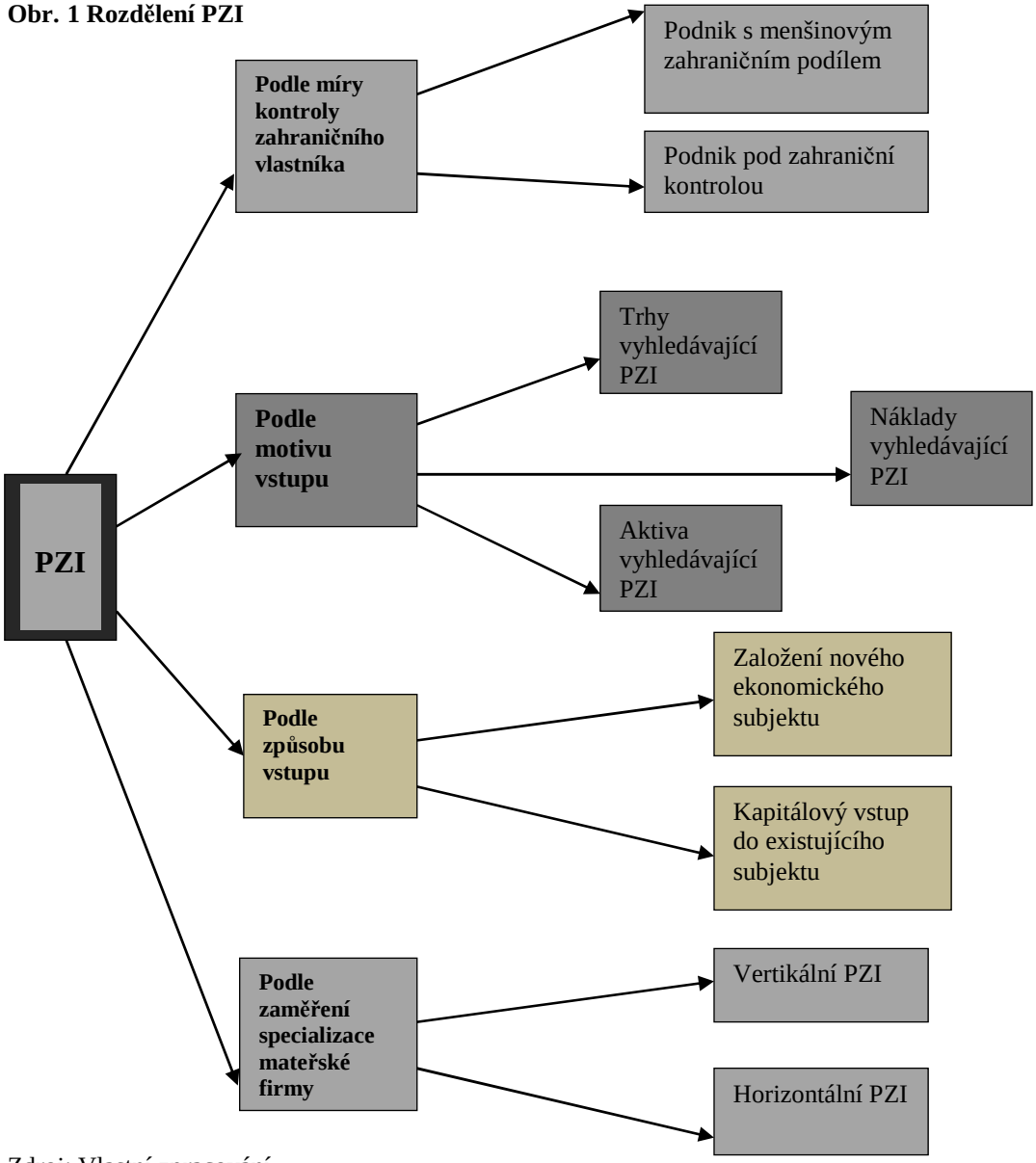

Zdroj: Vlastní zpracování

3.1.2 Lokalizace PZI

Výběr lokality je nejdůležitější rozhodnutí při realizaci PZI a kritéria pro lokalizaci PZI mohou být různá, jak různé jsou firmy, které PZI uskutečňují. Lze však najít určitá obecná kritéria, která se projevují objektivně ve všech státech. Existují ale i specifická kritéria, která se projevují v souvislosti s legislativou a s politickým přístupem k zahraničním investorům v daném státě.

Dvořáček uvádí[9], že obecné faktory lokalizace lze rozdělit na makroekonomické a mikroekonomické. K mikroekonomickým faktorům lze zařadit lidské zdroje, kde je sledována kvalifikovanost zaměstnanců, struktura, jazyková vybavenost a cena práce. Dalším faktorem je vysoká úroveň výzkumu a vývoje, která může příznivě ovlivnit podnikatelské aktivity jak domácích tak zahraničních subjektů.

K makroekonomickým faktorům patří ekonomická stabilita země. V této souvislosti je důležitá nejen výše současného hrubého domácího produktu, ale i jeho vývoj. Také inflace, její prognóza a reálné naplnění předpokládaných hodnot, daňové podmínky a míra nezaměstnanosti popisují celkovou ekonomickou stabilitu.

Důležitá je i dopravní dostupnost vybrané lokality, hustota a kvalita dopravní sítě, cena za její používání a napojení na mezinárodní dopravní trasy. Dále je pro investory důležitý i legislativní rámec, zákony týkající se podnikání, ochrany investic, specifické normy a požadavky v oblasti ochrany životního prostředí, nakládání s odpady, činnost soudů a justice, míra korupce ve veřejné správě, která je vnímána velmi negativně, protože deformuje tržní prostředí.

Machková[10] dělí obecné faktory do čtyř základních skupin. Na faktory marketingové, obchodně-politické, nákladové a investiční klima. Mezi marketingové faktory patří hlavně růstový potenciál a velikost zahraničního trhu, na který se investor chystá vstoupit. Investice do již existujícího představuje podporu exportu nebo strategii mezinárodního marketingu. Podle záměru investice může být důležitý potenciál zvýšení zisku nebo zvětšení podílu na trhu.

K obchodně-politickým faktorům patří obchodní bariéry dané místní legislativou. Také může být pro investora důležitá míra preference tuzemských výrobců před zahraničními, což by snížilo poptávku po výrobcích zainvestovaných podniků. Hlavní nákladové faktory jsou dostupnost levných surovin, cena přepravy, nízké výrobní náklady a levná pracovní síla. Investičním klimatem je politická stabilita země. Také je důležitá měnová stabilita, daňový systém, znalost místního trhu. Obecně lze mluvit o pozitivním přístupu země k zahraničním investorům, který je reálně převeden do pravidel investičních pobídek.

[9] DVOŘÁČEK, J. a kol. *Společné a nadnárodní podniky*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2006. 199 s. ISBN 80-245-1029-4.

[10] MACHKOVÁ, H. *Mezinárodní marketing: nové trendy a reflexe změn ve světě*. 3., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Grada, ©2009. 196 s. Expert. ISBN 978-80-247-2986-2.

3.1.3 Fáze příchodu PZI

J. H. Dunning[11] rozděluje působení přímých zahraničních investic na ekonomiku do pěti fází. V první fázi PZI do země proudí pouze v omezeném množství, vzhledem k různým omezením jako je nedostatečná kvalifikace pracovníků či neodpovídající infrastruktura. Země sama neinvestuje do zahraničí, neboť se nachází na nízké úrovni rozvoje a nemá potřebné množství kapitálu.

V druhé fázi začíná růst význam PZI, které nejsou dostatečně provázány s ekonomikou hostitelského státu. Domácí pracovní síly zvyšují svoji produktivitu práce, úroveň mezd se drží stále na nízké úrovni. Zahraniční investice dané země stále nemají valný význam.

Ve třetí fázi do domácí země přichází mnoho PZI. Tuzemské podniky přebírají poznatky ze styků s podniky s PZI a spoluprací se jim daří pronikat na zahraniční trhy. Mzdová hladina vykazuje rostoucí tendenci díky vyšší produktivitě a kvalifikaci pracovníků a země přichází o výhodu levné pracovní síly. Další přicházející přímé zahraniční investice jsou v ekonomice alokovány hlavně díky novým výhodám (např. kvalitní a moderní infrastruktura, schopnosti technologického rozvoje). Vývoz přímých investic do zahraničí má stoupající tendenci. Stále je jejich objem nižší než příliv PZI, ale dochází ke sbližování obou hodnot. V této fázi dochází k silnějšímu propojení PZI s domácími podniky.

Ve čtvrté fázi se hostitelská ekonomika stává významným investorem v zahraničí. V páté fázi dochází k rozvoji vnitro-odvětvového mezinárodního obchodu. Rozhodnutí, kde má dojít k založení firemní pobočky bývají méně orientované na specifika dané lokality, ale přihlíží se spíše k efektům, které vyplývají z mezinárodní dělby práce. PZI přitékající do ekonomiky a objem investic směřujících do zahraničí dosahuje už zpravidla obdobných hodnot.

[11] DUNNING, J.H. *Multinational enterprises and the global economy*. Addison-Wesley Publishing Company, 1998. – XVI, 687 s. ISBN 0-201-17530-4.
Trendy v podnikání = Business trends: vědecký časopis Fakulty ekonomické ZČU v Plzni. Plzeň: Vydavatelství ZČU, 2011- 2. Dostupné také z: <http://www.fek.zcu.cz/tvp>. ISSN 1805-0603

3.2 Vliv investic na ekonomiku

Přímé zahraniční investice mají na ekonomiku celou řadu pozitivních efektů. Jsou významným zdrojem tvorby pracovních míst nejen u příchozích investorů, ale také u firem, které od nich získají dodavatelské zakázky. Například díky investičním projektům zprostředkovaným agenturou CzechInvest takto v České republice vzniklo od roku 1993 více než 200 tis. pracovních míst.[12]

I dopady PZI lze členit z různých hledisek. Například podle forem a druhů je můžeme rozdělit podle doby trvání na dopady krátkodobé a dlouhodobé, z hlediska ekonomické úrovně na makroekonomické a mikroekonomické. Dále na přímé a nepřímé či na negativní a pozitivní. Některé efekty jsou patrné pouze na úrovni národního hospodářství jako celku, jiné se mohou vyskytnout naopak pouze na úrovni regionální. Často se však všechna hlediska prolínají. Většinou se však ekonomové shodují, že PZI nemají v globalizované ekonomice náhradu.

Přínosem PZI je:[13]

- doplňují doma nedostatečně generovaný finanční kapitál (nedostatek úspor),
- přispívají ke zvýšení produktivity výrobních faktorů,
- stimulují hospodářský růst,
- přispívají ke zvýšení exportního výkonu,
- přispívají ke zvýšené tvorbě pracovních míst,
- přinášejí daňové příjmy do rozpočtu,
- umožňují přelévání technologických znalostí (technologické spillovers),
- podněcují zvýšení inovačních aktivit domácích firem,
- pomáhají zapojit domácí firmy do mezinárodních produkčních řetězců,
- zvyšují důvěryhodnost země pro zahraniční investory.

Nelze ovšem přehlížet i potenciální rizika PZI:

[12] Vliv přímých zahraničních investic [online], Czechinvest. org [cit. 2012-04-10]. Dostupné z WWW: <http://www.czechinvest.org/vliv-pzi>

[13] SRHOLEC, M. *Přímé zahraniční investice v České republice: teorie a praxe v mezinárodním srovnání.* Praha: Linde, 2004. 171 s. ISBN 80-86131-52-1.

- náklady na jejich přilákání nebo udržení formou různých podpor mohou překročit jejich přínos,
- zvyšují závislost domácí ekonomiky na zahraničních investorech,
- nesou s sebou riziko nepřátelského převzetí firmy s cílem odstranit konkurenci,
- vedou ke vzniku duální ekonomiky,
- vytěsňují z trhu méně efektivní domácí firmy,
- repatriací zisků přispívají k prohloubení deficitu bilance výnosů běžného účtu platební bilance,
- přispívají ke zhodnocování domácí měny, což vede k likvidaci marginálních domácích vývozců,
- přeplácením svých zaměstnanců nutí domácí firmy rovněž zvýšit mzdy (mají-li domácí firmy nižší produktivitu práce – nižší rentabilita = potenciální růst nezaměstnanosti).

3.3 Investiční pobídky

Investiční pobídky (IP) definuje OECD jako "*specifické výhody nabízené vládou dané země za účelem získání zahraniční investice*". Slaný[14] a kol. pak píše, že veřejná podpora znamená zvýhodnění určitých subjektů v určité oblasti, která má v té oblasti podpořit jejich činnost. Má podobu adresné pomoci vybranému hospodářskému subjektu a je skrytým státním dumpingem, je však nástrojem regionální politiky.
Investiční pobídky lze dělit:

- fiskální (např. daňové úlevy),
- finanční (dotace) a
- regulativní (např. specifické ekonomické či celní zóny).

Viturka[15] dělí investiční pobídky do dvou základních kategorií:
- finanční (fiskální) pobídky a
- nefinanční pobídky.

[14] SLANÝ, A. a kol. *Makroekonomická analýza a hospodářská politika*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2003. xiii, 375 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-738-3.
[15] VITURKA, M. *Regionální ekonomie II*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2000. 91 s. ISBN 80-210-2257-4.

Fiskální pobídky obvykle preferují méně rozvinuté země s nedostatkem disponibilních prostředků z veřejných rozpočtů, zatímco nefinanční pobídky často nabízejí především ekonomicky vysoce rozvinuté země. Z hlediska způsobu použití lze rozlišovat kategorii automaticky udělovaných pobídek a kategorii selektivně udělovaných podmínek. V prvním případě jde o podpory poskytované všem investičním projektům splňující stanovená kritéria. Ve druhém případě není velikost pobídek předem stanovena a závisí na typu investičních projektů a prokázání jejich potřebnosti (zdůraznění doplňkového charakteru pobídek).

Díky postupující globalizaci ekonomiky v posledních dvaceti letech roste objem přímých zahraničních investic i objem poskytovaných investičních pobídek. Díky přínosům PZI pro rozvoj hostující ekonomiky, zejména u zemí nebo regionů, které procházejí transformací nebo restrukturalizací, roste objem poskytovaných IP. Projevuje se zde působení zákona poptávky a nabídky, kdy poptávka (počet států, které chtějí získat zajímavé projekty PZI) výrazně převyšuje nabídku (počet projektů PZI). Nárůst lze demonstrovat na příkladu USA, kde pro výstavbu nové automobilky Honda byly v 80. letech poskytnuty IP ve výši 4 000 USD na jedno pracovní místo, a v 90. letech to bylo pro podobné projekty firem BMW a Mercedes Benz ve výši mezi 100 000 až 150 000 USD.[16]

IP jsou poskytovány v podstatě ve všech zemích EU, OECD a samozřejmě i v rozvojových zemích. Jsou využívány bez ohledu na politické uspořádání v zemi nebo specifickou ekonomickou politiku státu. Podoby IP jsou různé, většina států poskytuje určitou kombinaci pobídek, která vychází z dané situace v zemi a jejích možností. V EU poskytují daňové pobídky země jako Irsko, Francie a Lucembursko. Německo nebo Velká Británie naopak více využívá přímé dotace. V Asii je to navíc ještě rozšířená pobídka v podobě bezcelních zón a podobných regulatorních opatření.

Z pohledu hostitelských zemí či regionů jsou investiční pobídky nabízeny především z následujících důvodů:

- Jako nástroj překonání ekonomické deprese.
- Jako nástroj zvýšení exportní výkonnosti.
- Jako nástroj řešení regionálních problémů nezaměstnanosti resp. nízké kupní síly obyvatelstva.

[16] JAHN, M. *Investiční pobídky - nezbytný a efektivní nástroj ke zvýšení přílivu a zlepšení struktury přímých zahraničních investic do ČR*. [online] 2003, cep [cit. 2012-04-10]. Dostupné z WWW: <http://cepin.cz/cze/prednaska.php?ID=229>

- Jako nástroj podporující využití komparativních výhod s následnými pozitivními dopady na rozpočtové příjmy.
- Jako nástroj podporující transfer know-how a moderních technologií.

Za hlavní kritéria určující velikost podpory investičních projektů jsou považována:[17]

- počet pracovních míst,
- míra exportní orientace projektu resp. substituce importu,
- technologická úroveň projektu (transfer vyspělých technologií),
- stupeň využití místních dodavatelů a surovin,
- míra regionální nezaměstnanosti,
- zvýšení příjmové úrovně ekonomiky,
- spoluúčast místní reprezentace na rozhodování (např. navrácení dotace při nedodržení doby působnosti investora v lokalitě),
- dlouhodobý růstový potenciál investující firmy a
- zvýšení produktivity práce.

Obecně předpokládalo, že PZI se opírají především o ekonomické základy. Za nejvýznamnější faktory přímého investování byly považovány velikost trhu, kupní síla, kvalifikace pracovníků, infrastruktura a makroekonomická stabilita. Ukazuje se však, že investiční pobídky hrají v rozhodování firem stále podstatnější úlohu. Rozvojové státy preferují pobídky fiskální, rozvinutý svět podporuje pobídky finanční (dnes už i v řádu desetitisíců dolarů na jedno vytvořené pracovní místo).[18]

Investiční pobídky jsou součástí veřejné podpory a při jejich poskytování je nutné dodržovat podmínky nastavené Evropskou komisí.

3.3.1 Investiční pobídky v ČR

Investiční pobídky se poskytují v České republice od roku 1998, nejdříve byly poskytovány na základě Usnesení vlády v tzv. předzákonném režimu. Investor, který

[17] VITURKA, M. *Regionální ekonomie II*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2000. 91 s. ISBN 80-210-2257-4.

[18] ŠTRACH, P. *Mezinárodní management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 167 s. Expert. ISBN 978-80-247-2987-9.

chtěl v ČR realizovat svůj investiční záměr, podepsal s vládou (Ministerstvem průmyslu ČR, Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvem financí ČR) tzv. Prohlášení o společném záměru, ve kterém byly specifikovány podmínky, za kterých bylo možné investiční pobídky čerpat a typy pobídek, které investor po splnění podmínek mohl obdržet. V tomto režimu obdrželo investiční pobídky 33 společností.

Nejprve byly investiční pobídky určeny pouze nově příchozím investorům a minimální výše investice byla stanovena na 350 mil Kč. Později byla tato výše investice snížena a investiční pobídky mohla čerpat i společnost, která v České republice již existovala a rozšiřovala svou výrobu (tzv. expanze). Nabízené pobídky byly:

- pro nově vzniklou společnost sleva na dani z příjmů právnických osob po dobu až 10 let a
- pro společnost, u které v české republice již existovala částečná sleva na dani z příjmu právnických osob po dobu až pěti let.

Dále mohl investor, který realizoval svůj projekt v regionu s vysokou mírou nezaměstnanosti (v okrese s mírou nezaměstnaností o 50 % vyšší než průměrnou mírou nezaměstnanosti) od MPSV obdržet 200 000 Kč na každé nově vytvořené pracovní místo, v regionu s mírou nezaměstnanosti o 25% vyšší než průměrnou mírou nezaměstnanosti na každé pracovní místo 120 000 Kč a v okresech s minimálně průměrnou mírou nezaměstnanosti 80 000 Kč na každé nově vytvořené pracovní místo. Další pobídka byla podpora na školení a rekvalifikaci nově přijatých zaměstnanců v regionech s nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti ve výši 35 % nákladů na specifické a 60 % na obecné školení a rekvalifikace vynaložených investorem.[19]

Nyní jsou investiční pobídky v ČR upraveny zákonnou normou. V roce 2000 byl přijat Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách ve znění pozdějších předpisů, který upravuje investiční pobídky a je schválen Evropskou komisí.

Zavedením systému investičních pobídek byl vytvořen významný předpoklad ke zvýšení přílivu přímých zahraničních investic do České republiky v oblasti investic do zpracovatelského průmyslu. Cílem zavedení tohoto systému byla motivace domácích a zahraničních investorů k investicím do technologicky vyspělejších oborů zpracovatelského průmyslu v ČR. Celý systém investičních pobídek se skládá z několika částí a mimo samotných investičních pobídek stanovených zákonem patří do systému ještě tři doprovodné programy:

[19] Analýza navrhované novely zákona o investičních pobídkách, VŠE Praha, duben 2011

- Program podpory subdodavatelů,
- Program podpory rozvoje průmyslových zón,
- Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb.

Zákon o investičních pobídkách byl již několikrát novelizován. Poslední novela z roku 2007 stanovuje minimální výši investice zrealizované během tří let v regionech s mírou nezaměstnanosti o 25 % vyšší než je průměrná míra nezaměstnanosti v ČR na 50 mil. Kč a v ostatních regionech na 100 mil. Kč a minimální podíl strojního zařízení musí být 60 % celkové investice. Dále musí být splněny podmínky částečného financování projektu z vlastních zdrojů žadatele, zachování investice a podpořených pracovních míst po dobu 5 let, nezahájení prací na projektu před podáním žádosti o podporu, v případě čerpání pobídky ve formě slevy na dani nesmí společnost fúzovat apod. Typy pobídek jsou dle současné úpravy Zákona o investičních pobídkách sleva na dani z příjmů právnických osob po dobu až 5 let pro nově vzniklé společnosti a pro expandující společnosti částečná sleva na dani z příjmů právnických osob rovněž po dobu 5 let. Dále může investor, který realizuje svůj investiční záměr v regionu s mírou nezaměstnanosti o 50% vyšší než je průměrná míra nezaměstnanosti v České republice, obdržet hmotnou podporu od Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ve výši 50 000 Kč na každé nově vytvořené pracovní místo a 25 % (pro MSP až 35% resp. 45 %) nákladů na školení a rekvalifikace zaměstnanců na nově vytvořených pracovních místech. Veřejná podpora poskytovaná dle tohoto zákona velkým firmám může být maximálně 40 % z uznatelných nákladů, které tvoří investice do hmotného (pozemků, budov strojního zařízení) a nehmotného majetku (licencí a know-how).

Tabulka 1: Podmínky pro získání pobídek (1. pol. 2011)

	A	**B**	**C**
Minimální výše investice (mil. Kč)	50	60	100
Minimální krytí vlastním kapitálem (mil. Kč)	25	30	50
Minimální procento do strojů z celkové výše investice	60	60	60

Zdroj: CzechInvest

(regiony A - míry nezaměstnanosti o 50 % vyšší než je průměrná míra nezaměstnanosti v České republice za uplynulá dvě pololetí, regiony B jsou definovány jako regiony, kde je průměrná míra nezaměstnanosti za uplynulá 2 pololetí o 25 % vyšší, než je průměr ČR, regiony C – ostatní regiony)

Obr. 1: Rozdělení regionů ČR dle míry nezaměstnanosti (2011)

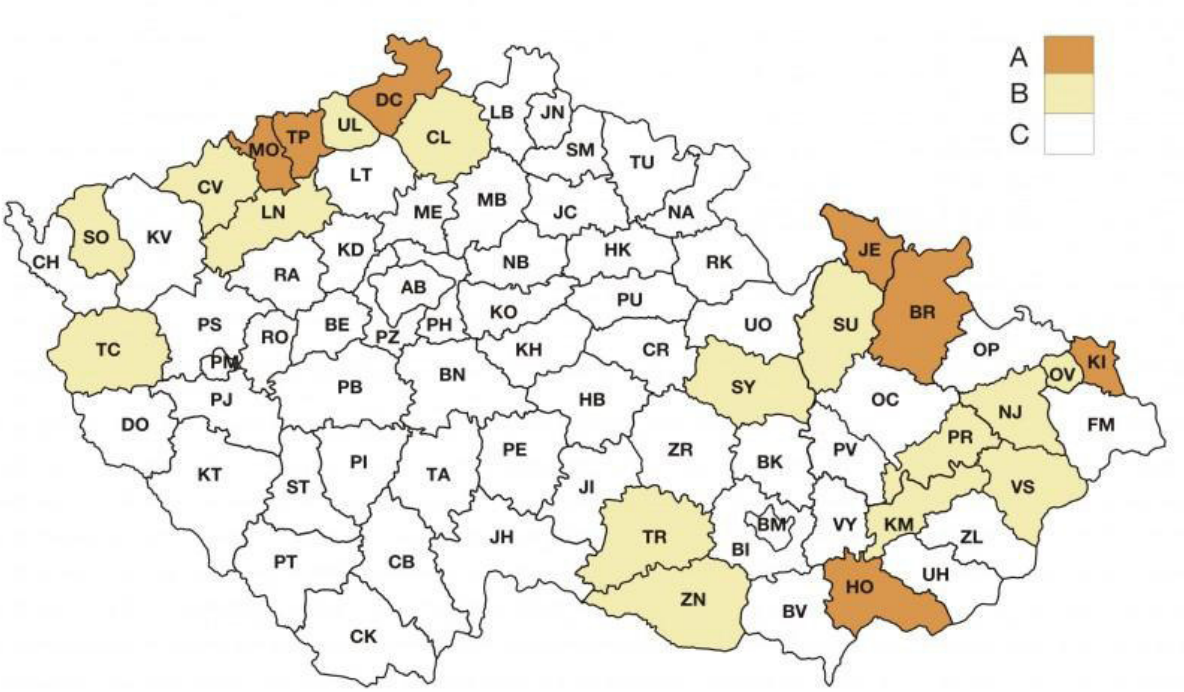

Zdroj: CzechInvest

3.4 Přímé zahraniční investice v ČR

Zahraniční investoři pro investování v ČR[20] uvádějí jako hlavní motivy nízkou úroveň mezd vzhledem k produktivitě práce a vzdálenost od klíčových odbytišť v zemích EU. Na prvním místě je uváděna role levných pracovních nákladů ve srovnání s ostatními státy jakožto rozhodovacího faktoru zahraničních investorů.

Zamrazilová[21] uvádí, že v české ekonomice existuje výrazná disproporce mezi úrovní ekonomické vyspělosti (relativní úrovní HDP na 1 obyvatele) a relativní úrovní mezd, vyšší než v případě Maďarska, Polska či Slovenska. Jedná se o faktor, který musel sehrát důležitou roli při lokalizačních rozhodnutích zde působících zahraničních investorů. Avšak z dlouhodobého hlediska je akcentace levných pracovních nákladů v ČR (jakožto lokalizačního faktoru PZI) značně varovná. Koncentrace investic typu

[20] BENÁČEK, V. Přímé zahraniční investice v české ekonomice. *Politická ekonomie*, 2000, roč. 48, č. 1
[21] ZAMRAZILOVÁ, E. *Přímé zahraniční investice v ČR: makroekonomické souvislosti*.1. vyd. Praha: Centrum ekonomických studií VŠEM, 2006. 54 s. ISSN: 1801-2728.

výrobních závodů (montoven), které jsou obvykle spojeny se středně vyspělou produkcí, se může stát limitujícím faktorem přechodu ke kvalitativně a technologicky nejvyspělejším výrobám. Specifickým zvýhodňujícím faktorem pro českou ekonomiku je poloha v samém centru Evropy. Ta umožňuje zde operujícím investorům možnost proniknout současně na domácí i evropský trh, případně na vzdálenější východoevropské destinace.

3.4.1 PZI v ČR od roku 1989 do roku 2011

Začátek přílivu přímých zahraničních investic do naší země lze najít až na samém konci 80. let v tehdejším socialistickém Československu. To na rozdíl od Maďarska a Polska nepřijalo v oblasti přímých zahraničních investic žádné podstatné reformy. „*Přesto ke konci desetiletí zřejmě došlo ke změnění těchto pravidel, protože se první PZI v Československu objevily už v roce 1989, a to ve výši přibližně 25 mil. USD.*“[22]

Od počátku 90. let česká ekonomika, která začala procházet transformací, potřebovala mohutně investovat do modernizace a nových technologií. Nebyl dostatek domácích kapitálových zdrojů a chyběly i potřebné zkušenosti. Benáček[23] uvádí, že „*situace českých tržních institucí na konci totality a centrálního plánování nelze charakterizovat jinak než katastrofální, přestože země byla zdánlivě dobře vybavena fyzickým kapitálem. Bohužel, jak se prokázalo až později, tento kapitál byl zhruba z poloviny zcela nevhodný pro podnikání v tržních podmínkách. Přestože byl levný, byl stále neefektivní a alokovaný v oborech bez komparativních výhod.*“

Od počátku 90. let se tedy rozšiřovalo zastoupení podniků pod zahraniční kontrolou, které lze ztotožnit s podniky s PZI. Objem zahraničních investic v ČR začal stoupat po roce 1990[24], s velkým nárůstem po roce 1998, kdy svého maxima dosáhl v roce 2002. V počátečním období byly PZI taženy první fází privatizace a výstavbou velkých obchodních řetězců, kdy až do roku 1995 měly rostoucí tendenci (pokles zaznamenán

[22] SLANÝ, A. a kol. *Faktory konkurenceschopnosti (komparace zemí V-4).* 1. vyd. Brno: Centrum výzkumu konkurenční schopnosti české ekonomiky. Masarykova univerzita, 2007. 277 stran. ISBN 978-80-210-4455-5

[23] BENÁČEK, V. *Dilemata ve vývoji české ekonomiky.* In: Potůček, M., Mašková, M. (edit.) Trendy, příležitosti a ohrožení České republiky. Praha: Karolinum, 2008. [online], [cit. 2012-04-01]. Dostupné na WWW: <http://www1.ceses.cuni.cz/benacek/C4_Ekonomika_Scenare.pdf>

[24] V říjnu 1995 došlo k rozšíření vnější směnitelnosti koruny, což mohlo pozitivně podpořit příliv zahraničního kapitálu

jen v roce 1992 v souvislosti s obavami investorů z následků rozdělení Československa). Zpomalení privatizačního procesu, nedostatečná legislativa pro ochranu PZI, nejistý kapitálový trh a odkládání zavedení systému investičních pobídek vedly v roce 1996 k poklesu přílivu zahraničních investic. Po překonání vládní a ekonomické krize začaly PZI od roku 1998 opět růst.[25]

Růst probíhal také v souvislosti s privatizačními prodeji státních podílů velkých českých bank do rukou silných zahraničních strategických partnerů. Svého maxima dosáhly PZI v letech 2002 a 2005. Naopak velmi malé množství PZI bylo zaznamenáno v roce 2003, což bylo dáno zpětným odkupem akcií tehdejšího Eurotelu od zahraničního investora.[26]

Do roku 1995 byly přímé zahraniční investice rozloženy mezi jednotlivé sektory ekonomiky bez větších rozdílů a soustředily se zejména do privatizovaných a restituovaných podniků. Jednalo se většinou o horizontální investice, snažící se o včasné uchycení na nově otevřeném trhu. V dalších letech se PZI více soustředily na sektor služeb. Jejich vývoj a struktura se rovněž s poklesem probíhajících privatizačních projektů měnily. Od konce 90. let dochází k výstavbě továren na „zelené louce“ a PZI výrazněji proudí do zpracovatelského průmyslu, který se stává tahounem českého exportu. Do budoucna je nutno předpokládat, že po dosažení jistého stupně nasycenosti české ekonomiky bude příliv PZI postupně slábnout. Pokles PZI v roce 2009 je však ještě zapříčiněn ekonomickou krizí.

[25] *Průmysl v České republice a Slovenské republice*. [Praha]: Český institut aplikované ekonomie, [1994]. 163 s.

[26] DAMBORSKÝ, M., ŘÍHOVÁ, G.: Přímé zahraniční investice v ČR. In *Regionální studia: recenzovaný vědecký časopis = Regional studies: peer-reviewed scientific journal*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2008, roč. 2, č. 2 . Dostupné také z: <http://www.regionalni-studia.cz/index.php/cs>. ISSN 1803-1471.

Obr. 1 Struktura přímých zahraničních investic v ČR v období 2000 až 2010

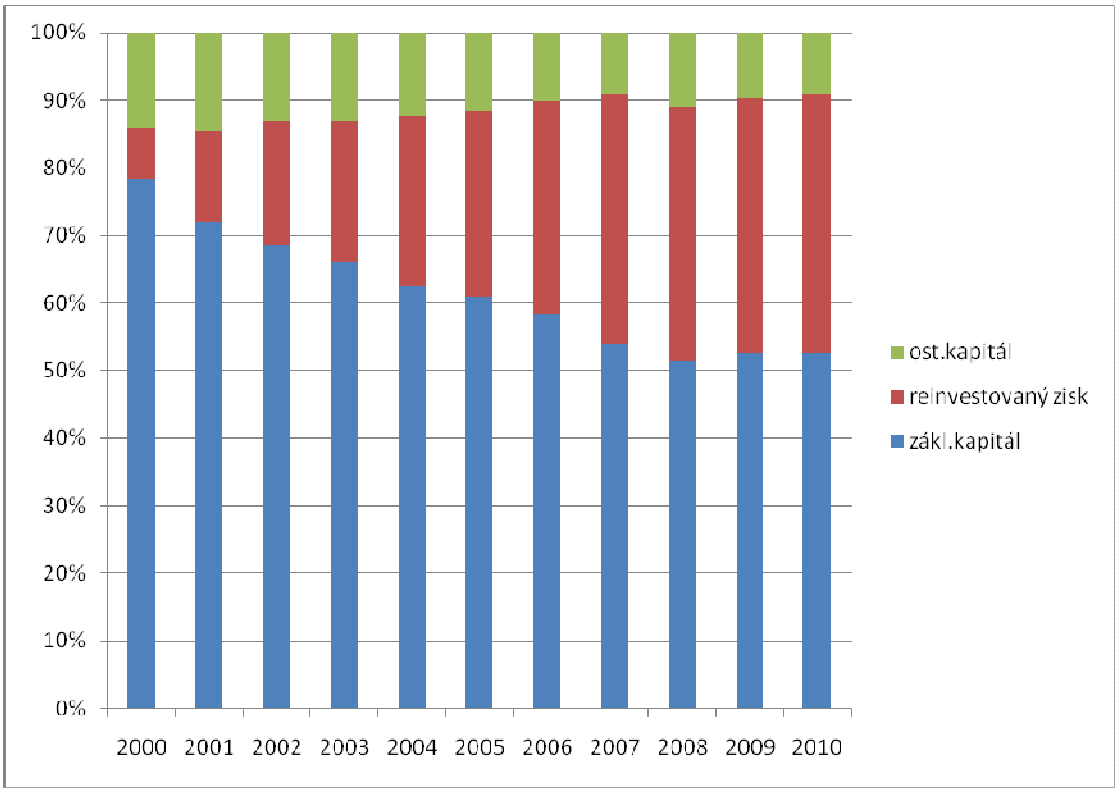

Zdroj: ČNB

Česká národní banka (ČNB) také uvádí strukturu přímých zahraničních investic (obrázek 1), z níž je patrné, že každý rok klesá podíl základního kapitálu na úkor reinvestovaného zisku. Podle definic ČNB se v případě základního kapitálu jedná o vklad nerezidenta do základního (vlastního) kapitálu společnosti, zatímco reinvestovaný zisk představuje podíl přímého investora na hospodářském výsledku nerozděleném formou dividend.[27] V příštích letech však může klesat zájem reinvestovat dosažený zisk a naopak sílit tendence k jeho repatriaci, případně použití pro rozvoj strategických koncepcí zahraničních investorů v třetích zemích.[28]

[27] ČNB 2010

[28] VANČURA, M.: *Přímé zahraniční investice v České republice.* In WAHLA, Arnošt, ed. *Geografie a proměny poznání geografické reality: sborník z příspěvků z Mezinárodní geografické konference konané v Ostravě ve dnech 30. a 31. 8. 2004*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita, 2004. 2 sv. (390, 5 s., s. 391-655). ISBN 80-7042-788-4.

Největšími investory do české ekonomiky jsou evropské země a především pak staré členské státy Evropské unie (EU-15), na něž připadá za období let 1993 až 2011 podíl 71,5 % všech PZI. V rámci členění podle světadílů vykazuje druhý nejvyšší podíl Severní Amerika (asi necelých 6 %), třetí připadá na Asii. V případě zbylých částí světa se jedná o minimální částky, které se v relativním členění téměř neprojeví.

Tab. č. 2 Teritoriální struktura přímých zahraničních investic v ČR za období 1993 – 2011

Pořadí	Stát	Investice celkem [tis. CZK]	Podíl na investicích [%]
1.	Německo	571 597 000	23,8
2.	Nizozemí	349 736 000	14,5
3.	Rakousko	307 627 000	12,8
4.	Francie	155 233 000	6,4
5.	USA	129 726 000	5,4
6.	Švýcarsko	121 049 000	5,0
7.	Velká Británie	77 917 000	3,2
8.	Belgie	57 698 000	2,4
9.	Švédsko	30 883 000	1,2
10.	Japonsko	23 269 000	0,9
11.	Dánsko	22 090 000	0,9
12.	Itálie	17 522 000	0,7
13.	Kanada	6 941 000	0,2
	Celkem	**2 396 093 000**	**100,0**

Zdroj: ČNB

Tab. č. 3 Stav přímých zahraničních investic v České republice k 31.12. 2010 *v tis. CZK*

CZ031 Jihočeský kraj					
kód	název	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	celkem
CZ0310	Nezařazeno - JK	2 039 756	0	0	2 039 756
CZ0311	České Budějovice	33 698 445	29 287 107	-998 909	61 986 643
CZ0312	Český Krumlov	2 690 539	2 084 821	204 178	4 979 539
CZ0313	Jindřichův Hradec	1 286 120	371 905	-24 482	1 633 543
CZ0314	Písek	4 644 166	-1 345 909	1 889 088	5 187 344
CZ0315	Prachatice	364 326	736 458	21 084	1 121 868
CZ0316	Strakonice	983 055	236 980	1 095 622	2 315 657
CZ0317	Tábor	2 348 283	1 789 711	1 186 177	5 324 171
Celkem kraj		**48 054 690**	**33 161 073**	**3 372 758**	**84 588 521**

Zdroj: ČNB

3.4.2 Dopady na ekonomiku

Přínos přímých zahraničních investic je na jedné straně kladem, ale je třeba si uvědomit, že mohou znamenat také určité riziko. Přínosem je, že zahraniční investice přispívají ke zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky. Představují také stále významný zdroj nových pracovních míst. Firmy pod zahraniční kontrolou jsou výrazně exportně orientované a přispívají tak k vyššímu růstu hrubého domácího produktu České republiky. Mezinárodní podniky jsou díky své vysoké ziskovosti zdrojem vyšších příjmů státního rozpočtu. K dalším přínosům PZI pro ekonomiku patří tlak na zlepšení domácího podnikatelského prostředí, zahraniční investice také urychlují proces zapojení domácích podniků do globálních řetězců.
Zahraniční investice také zvyšují produktivitu práce v domácí ekonomice. Zahraniční podniky přinášejí do české ekonomiky své know-how, lepší firemní kulturu a přispívají ke kultivaci řízení společností. Svými požadavky pomáhají budovat ekonomiku založenou na znalostech a dovednostech lidí a taková ekonomika je předpokladem úspěšného státu jedenadvacátého století.[29]
Hlavní výhody PZI lze shrnout do těchto bodů:[30]

- růst hospodářství,
- vytvoření nových pracovních míst a tím snížení míry nezaměstnanosti,
- rozvoj infrastruktury,
- zvýšení exportu,
- posílení malých a středních podniků jako subdodavatelských struktur,
- posílení kapitálového zajištění,
- možnost vstupu na nové trhy,
- vstup nových výrobních technologií a tím rozšíření kvalifikací,
- se zahraničními investory přicházejí i nové manažerské metody a zkušenosti,
- růst konkurence.

Zahraniční investice s sebou přinášejí i riziko, ale je nutné zdůraznit, že přínosy nad riziky výrazně převažují. K základním rizikům patří velký podíl a tím i vliv zahraničních firem v ekonomice. Výkonné zahraniční podniky s vyspělým know-how mohou spolu s

[29] JAHN, M. *Zahraniční investice - cesta k prosperující ekonomice*. [online] 2004, cep [cit. 2012-04-10]. Dostupné z WWW:< http://cepin.cz/cze/prednaska.php?ID=665>
[30] STEJSKAL, J. Veřejná podpora. In TETŘEVOVÁ, Liběna a kol. *Veřejný a podnikatelský sektor*. 1. vyd. [Praha]: Professional Publishing, 2009. 190 s. ISBN 978-80-86946-90-0.

pomalou technologickou konvergencí představovat zdroj vzniku tzv. duální ekonomiky. Mezi rizika patří i případný nízký podíl high-tech investic. Riziko zásadního rázu je možnost repatriace zisků společností zpět do zahraničí (např. ve formě dividend) a následný dopad na běžný účet platební bilance, saldo platební bilance a měnový kurs koruny.

Pavlínek[31] k PZI upozorňuje na fakt, že názor, že PZI generují ekonomický růst a rozvoj, je celosvětově rozšířený, ale nikdy nebyl prokázán. Také nastoluje otázku, zda je ekonomický rozvoj důsledek či příčina PZI a zdůrazňuje, že tři čtvrtiny celosvětových PZI byly investovány v rozvinutých zemích a že PZI přitahují bohatá hlavní města a metropolitní areály a tím tedy ještě více zvyšují regionální rozdíly, což dokládá například situace v zemích visegrádské čtyřky. Za jednu z dalších hrozeb PZI lze označit možný přesun aktivit dále na východ, do zemí jako Rumunsko, Bulharsko či Ukrajina.[32] Také často zmiňovaný multiplikační efekt je třeba hodnotit s rezervou. Subdodavatelské možnosti českých firem se v investiční fázi omezují většinou na dodávky stavebních prací, přičemž podíl na technologických subdodávkách je výjimečný a nepodstatný. Také u subdodávek pro vyráběnou produkci není situace výrazně lepší. Firmy pod zahraniční kapitálovou kontrolou využívají českých subdodavatelů málo, s poukazem na nižší technickou úroveň či nestandardní kvalitu a spolehlivost jejich dodávek.[33]

[31] PAVLÍNEK, P.: *Regional Development Implications of Foreign Direct Investment in Central Europe*. In European Urban and Regional Studies. 2004, Vol. 11, No. 1. ISSN 0969-7764

[32] DAMBORSKÝ, M., ŘÍHOVÁ, G.: Přímé zahraniční investice v ČR. In *Regionální studia: recenzovaný vědecký časopis = Regional studies: peer-reviewed scientific journal*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2008, roč. 2, č. 2 . Dostupné také z: <http://www.regionalni-studia.cz/index.php/cs>. ISSN 1803-1471.

[33] TONEV, P., TOUŠEK, V.: *Přímé zahraniční investice a regionální rozvoj*. In *Mezinárodní kolokvium o regionálních vědách*. .1. vyd., Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-3008-9

Tab. č. 4 Fiskální dopad investičních pobídek *v tis. CZK*

Rok	Fiskální příjmy	Investiční pobídky	Příjem státu z IP v daném roce
1998	1 793 006	16 630	1 776 376
1999	2 884 317	99 864	2 784 453
2000	5 213 101	400 634	4 812 467
2001	10 683 631	948 806	9 734 825
2002	16 662 239	2 363 728	14 298 512
2003	20 041 551	3 122 017	16 919 534
2004	23 258 152	5 084 665	18 173 487
2005	31 133 265	3 524 027	27 609 238
2006	41 650 797	4 418 130	37 232 667
2007	51 119 745	6 043 638	45 076 107
2008	55 147 712	4 046 685	51 101 027
CELKEM	**259 587 516**	**30 068 822**	**229 518 693**

Zdroj: CzechInvest

Průměrná hodnota příjmů státu za roky 2000 – 2008 je 8,63 Kč na 1 Kč čerpaných investičních pobídek.

3.5 Regionální rozvoj

Pod pojmem regionální rozvoj nelze jen tak vysvětlit. Neexistuje nějaká jednotná, obecně platná teorie. Nelze ho zúžit pouze na ekonomiku.

Wokoun[34] a kol. uvádí, že „*regionální rozvoj lze chápat ve dvou základních přístupech a to praktickém a akademickém. Praktické chápání regionálního rozvoje znamená vyšší využívání a zvyšování potenciálu daného území vznikajícího v důsledku prostorové optimalizace socioekonomických aktivit a využití přírodních zdrojů. Toto se projevuje v lepší konkurenceschopnosti soukromého sektoru, životní úrovni obyvatel, stavu životního prostředí atd. Potenciál regionu lze například hodnotit pomocí těchto ukazatelů: hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele, míra nezaměstnanosti, výše průměrné mzdy, vzdělanostní struktury, kvalita a dostupnost infrastruktury. Přírodně-geografický potenciál regionu se hodnotí pomocí ukazatelů jako je množství a kvalita nerostných surovin, znečištění ovzduší apod. Akademický přístup chápe regionální rozvoj jako aplikaci nauk. Zejména ekonomie, geografie*

[34] WOKOUN, R. et al. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování).* Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

a sociologie řeší jevy, procesy a vztahy systematicky vymezeného prostoru, který je ovlivněn přírodně-geografickými, ekonomickými a sociálními podmínkami v daném regionu. Toto pojetí regionálního rozvoje se často nazývá regionalistikou a je typické pro akademickou sféru."

Teorie regionálního rozvoje jsou vytvářeny desítky let a prošly mnoha vývojovými fázemi. Jejich výchozí principy i závěry byly často protichůdné. Různorodost je způsobena především odlišnostmi v hlavních ekonomických teoriích a školách. Teorie regionálního rozvoje se tradičně dělí do dvou skupin. Do první skupiny řadíme teorie regionální rovnováhy, tzv. konvergenční teorie. Autoři se přiklánějí k názoru, že přirozenou a základní tendencí regionálního rozvoje je vyrovnávání rozdílů mezi regiony. Druhá skupina je tvořena teoriemi regionální nerovnováhy. Tito autoři jsou přesvědčeni, že v průběhu vývoje dochází spíše ke zvyšování regionálních rozdílů. Zastánci obou skupin samozřejmě přiznávají i existenci opačných procesů.[35]

Společným znakem pojmu regionální je důraz na prostorovou dimenzi. Regionální rozvoj je tedy soubor socioekonomického rozvoje, což je komplexní charakter rozvoje, kdy se nejedná pouze o hospodářský růst, ale spíše o integrální proces rozvoje směřující ke zvyšování kvality života v daném regionu.

Pokud jde o regionální rozvoj, je třeba se nejprve zastavit u termínu region. Jako přirozený region je označován vztahově uzavřený územní celek, kde dochází k územní dělbě funkcí mezi jádrem a zázemím. Tato uzavřenost územního celku je míněna vcelku relativně. Žádný územní celek (region) nemůže být vztahově plně uzavřen. Základními funkčními vztahy v území mezi jádrem a zázemím jsou dojížďka za prací, do škol a za službami.

Nejvýznamnějším funkčním vztahem v území je dojížďka do zaměstnání, což je dáno především kvůli jejímu každodennímu charakteru a rozsahu jevu. Ekonomické aktivity se vyznačují výrazně vyšší mírou územní koncentrace oproti rozmístění obyvatel, což vede k tvorbě funkčního vztahu mezi jádrem a zázemím. Přirozené regiony uvnitř státu se tak mohou vyznačovat velmi odlišnou populační velikostí, což je dáno zejména odlišnou velikostí a významem jejich jader. Ekonomické definice regionu zohledňují, na rozdíl od zeměpisných, společné výrobní vzorce, tržní vazby, směr ekonomické závislosti či povahu trhu práce. Funkcionální definice pak kladou důraz na sociální vztahy a interakce (včetně společenských zvyklostí jako způsoby rekreace, cestování či trávení volného času).

[35] BLAŽEK, Jiří a UHLÍŘ, David. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Vyd. 2., přeprac. a rozš. Praha: Karolinum, 2011. 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3.

Dle funkcionálního přístupu jsou regiony hodnoceny na základě kritérií kulturních nebo jazykových, či dle vzorců sociální komunikace.[36]

Podle geografického hlediska lze regiony dělit do čtyř skupin, od nejmenších po regiony velké geografické rozlohy. Jedná se o:[37]

- mikroregion,
- subnárodní (makro)region – region,
- stát,
- geografický (makro)region.

Jednotlivé typy regionů lze od sebe kvantitativně odstupňovat. Rozloha mikroregionů (např. mikroregion Jizerské hory či Lednicko-Valtický areál) odpovídá svou velikostí obcím až okresům, subnárodní (makro)region (např. jižní Morava) pak krajům až zemím. Region stát (např. Česká republika) může mít podobu státu až soustátí, geografický (makro)region (např. Blízký východ) odpovídá velkým geografickým celkům, případně kontinentům.

Pokud hodnotíme vnitrostátní, evropskou nebo světovou úroveň, všude je zřejmé,že mezi jednotlivými regiony existují velmi významné rozdíly z hlediska dosaženéúrovně socioekonomického rozvoje. Příkladem mohou být regionální rozdíly na úrovni NUTS II regionů v rámci EU-25. Z hlediska ekonomické produkce na obyvatele dosahuje Vnitřní Londýn 315 % průměru EU-25, zatímco Lublinské vojvodství v Polsku pouhých 32 % průměru EU-25.[38] Přes existenci velmi výrazných územních rozdílů v dosaženém stupni rozvoje, neexistuje shoda v odpovědi na otázku, zda je regionální rozvoj konvergentní nebo divergentní. Na jedné straně stojí zastánci předpokladu, že základní tendencí regionálního vývoje je vyrovnávání regionálních rozdílů. Podle druhé strany je základní tendencí prohlubování (popř. udržování) rozdílů mezi regiony. Obě strany uznávají, že existují mechanismy působící v obou směrech vývoje, nicméně zastánci jednotlivých teoretických „škol“ považují vždy jednu skupinu mechanismů za významnější. Zásadním rozdílem mezi těmito „školami“ je časové hledisko, ve kterém by mělo dojít k vyrovnání rozdílů. Zastánci rovnovážného regionálního rozvoje pracují s velmi dlouhými časovými horizonty (někdy i desítky let). Jednotlivé teorie regionálního rozvoje jsou různorodé a často

[36] KADEŘÁBKOVÁ, J. a KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Z.. *Region a regionální vědy: (vybrané sociální, kulturní a environmentální aspekty)*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2008. 77 s. ISBN 978-80-7408-009-8.

[37] ROMANCOV, M. Regionální politika EU - decentralizace shora, Politologický časopis, č. 3,

[38] Tyto údaje jsou k roku 2002

protichůdné. Například v rámci EU dochází ke konvergenci na úrovni národních států, ale k divergenci na úrovni regionů NUTS II.[39]

Některé teorie zdůrazňují cykličnost vývoje. Například podle Friedmannovy[40] teorie polarizovaného vývoje dochází nejprve k výrazné nerovnováze, která je posléze prostřednictvím difúzních efektů a růstu organičnosti vzájemného propojení mezi jádrem a periferií postupně nivelizována.

Podle Hamplovy[41] teorie hierarchie reality vznikají neustále nové stimuly diferenciace, zatímco u starších jevů dochází ke snižování regionálních rozdílů. S vědomím problematického měření vývoje regionálních rozdílů lze konstatovat, že v krátkém a středním období (max. 10 let) je regionální rozvoj spíše nerovnoměrný. Důsledkem této skutečnosti jsou mimo jiné aktivní snahy jednotlivých společností (především států) tyto rozdíly korigovat. Korigování regionálních rozdílů však musí vycházet ze znalosti příčin a významu regionálních rozdílů a jejich potenciálních nepříznivých důsledků. Jednotlivé regiony disponují odlišným potenciálem ekonomického rozvoje, který představuje pilíř rozvoje i v ostatních oblastech kvality života.

3.6 Průmyslové zóny

Jako významný nástroj regionálního rozvoje lze uvést průmyslové zóny. Pojem průmyslová zóna je všeobecně vysvětlován jako ucelený soubor kompaktních univerzálních objektů vhodných pro lehkou, hygienicky nezávadnou výrobu s účelně vyřešenou dopravou a velkým podílem zeleně mezi jednotlivými objekty. Provoz v těchto zónách je kompletně situován uvnitř objektů, jež jsou zpravidla bez oplocených dvorů, s možností volného pohybu návštěvníků. Průmyslová zóna je tedy uceleným komplexem průmyslu a služeb s řadou integrovaných funkcí odborného charakteru.

[39] ADÁMEK,P; CSANK, P. a ŽÍŽALOVÁ, P. *Regionální hospodářská konkurenceschopnost*. Berman Group, 2006

[40] FRIEDMANN, J. *A General Theory of Polarized Development* in Niles M. Hanson (ed.), Growth Centres in Regional Development, New York: The Free Press, 1972, pp.

[41] HAMPL, M. *Geography of Societal Transformation in the Czech Republic*. Department of Social Geography and Regional Development, Charles University of Prague, 1999. 242 s. ISBN 80-90215-4-91

Takovýto komplex maximálně využívá vzájemné podpory jednotlivých firem ve výměně informací, poradenství, společné prezentace a využívání mezinárodních kontaktů.[42]

Průmyslové parky se vyvinuly ve dva základní typy:

- klasické průmyslové zóny, kde investoři staví výrobní závody a
- vědeckotechnické parky, které slouží jako centra výzkumu.

Průmyslový park (zóna) je také územím, které je koncepčně založené, funguje jako jeden celek, podniky využívají společně služby poskytované správcem parku (zóny) na tržním principu.[43]

Agentura pro podporu zahraničních investic Czechinvest definuje pro ČR šest základních typů průmyslových zón – podnikatelských parků:

- místní průmyslová zóna,
- regionální průmyslová zóna,
- strategický firemní průmyslový park,
- podnikatelský park regionálního významu,
- podnikatelský park národního významu,
- speciální rozvojové parky.

Podle Hladíka[44] je průmyslová zóna „*ucelené souvislé území přibližně obdélníkového tvaru, vymezené v závazné části schváleného územního plánu velkého územního celku či schváleného územního plánu obce jako území současně zastavěné převážně objekty pro průmyslovou výrobu, obchod, služby, nebo jako zastavitelné území vhodné převážně pro umísťování průmyslové výroby, obchodu, služeb. Nejedná-li se o průmyslovou zónu připravovanou pro strategického, významného nebo vážného investora, musí její výměra činit alespoň 10 ha, jedná-li se o projekt realizovaný v nezastavěném území, nebo alespoň 5 ha, jedná-li se o projekt realizovaný v zastavěné, ale nevyužívaném území*."

[42] *Průmyslové zóny* [online]. 2007 [cit. 2012-04-01]. Dostupný z WWW: < http://www.prumyslove-zony.cz/blog/prumyslove-zony-53>

[43] KULLA, M.: Priemyselné parky na Slovensku. In WAHLA, A. (ed.): *Geografie a proměny poznání geografické reality*. 1. vyd., Ostravská univerzita, Ostrava, 2004. s. 319-326. ISBN 80-7042-788-4

[44] HLADÍK, J. *Příručka pro místní samosprávu – přímé zahraniční investice*.

Tab. č. 5 Státem podporované průmyslové zóny

(vývoj v letech 1998 – 2007)

Rok	Průmyslové zóny	Investoři
1998	2	0
1999	20	36
2000	46	67
2001	58	131
2002	71	166
2003	79	208
2004	89	284
2005	92	360
2006	102	398
2007	103	520

Zdroj: CzechInvest

Stát od počátku tvorby do roku 2007 investoval do vybudování 103 průmyslových zón s celkovou plochou 3 129 ha už téměř 8,9 miliardy korun, přičemž investoři obsadili zhruba 70 % takto připraveného území. Do průmyslových zón zamířilo 520 investorů, kteří se v nich zavázali investovat 192 miliard korun a vytvořit 119 000 pracovních míst. Vyplývá to ze statistik agentury CzechInvest, která byla založena Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky a od roku 1998 působí na trhu průmyslových nemovitostí s cílem podporovat podnikání a investice v České republice. Právě v roce 1998 začal CzechInvest realizovat Program na podporu rozvoje průmyslových zón. V rámci Programu je možné podpořit tyto výdaje:

- kupní cena nemovitostí,
- projektová příprava a dokumentace,
- technická a dopravní infrastruktura,
- příprava území,
- výstavba či rekonstrukce podnikatelských objektů.

Velká nabídka zón vysoko převyšuje poptávku a určit přesný počet průmyslových zón v naší republice je velmi složité. Neexistuje totiž žádný limit určující vymezení průmyslové zóny. Je tedy téměř nemožné přesně určit, zda se v tom kterém případě jedná o průmyslovou zónu či ne. Seznam průmyslových zón v ČR, jenž je zveřejněn i na internetových stránkách Centra pro regionální rozvoj představuje 161 významných průmyslových zón. V žádném případě se však nejedná o maximální výčet celkového stavu v České republice, který je několikanásobně vyšší. Větší než potřebný počet zón byl při plánování v předchozích letech pokládán za přirozenou potřebu pro zajištění konkurenčního prostředí. Lze předpokládat, že konkurence

při výběru navrhovaných rozvojových zón už zafungovala a v dalších letech dojde k redukci počtu a rozloh zón, které nebyly úspěšné. Příklady takového postupu již existují. Neplatí to zcela a některé zóny dosud nevyužité mohou být ještě v dalším období využity, např. vlivem dostavby dopravní infrastruktury. Redukci počtu a rozloh zón lze předpokládat z ekonomických důvodů, blokace území bez reálné šance na využití není žádoucí, území je možno využít pro jiné účely. Dále lze předpokládat redukci rozsahu zón s ohledem na sofistikovanější formy využití území bez velkých nároků na plochy. Příkladem je většina velkých nebo i strategických zón, které jsou volné – dochází k ústupu od původních zásadních požadavků

na strategického investora, akceptuje se drobnější členění zón, více se prosazuje smířlivost s volným programem pro dosažení naplnění zón.[45]

Tab. č. 6 Největší a nejvýznamnější průmyslové zóny v ČR

Kraj	Počet průmyslových zón	Celková rozloha (ha)	Největší průmyslová zóna
Praha	2	cca 130	VGP Park Horní Počernice (100 ha)
Středočeský	15	cca 1 054	Kolín – Ovčáry (370 ha)
Jihočeský	19	cca784	Tábor – Vožická (momentálně 45 ha, celkové rozvojové možnosti lokality až 157 ha)
Plzeňský	14	cca 1 119	Plzeň – Líně (343 ha)
Karlovarský	7	cca 631	Cheb – Horní Dvory (300 ha)
Ústecký	13	cca 1 260	Triangle (365 ha)
Liberecký	9	cca 467	Liberec – průmyslová zóna Jih - Doubí (125 ha)
Královéhradecký	16	cca 963	Dobřenice (230 ha)
Pardubický	9	cca 382	Pardubice Free zone – Staré Čivice (120 ha)
Vysočina	5	cca 186	Bystřice nad Pernštejnem (80 ha)
Jihomoravský	12	cca 1 037	Brno – Tuřany – Chrlice (238 ha)
Olomoucký	12	cca 451	Přerov – jih a Terminál kombinované dopravy (110 ha)
Zlínský	16	cca 1 163	Letiště Holešov (273,7 ha)
Moravskoslezský	11	cca 1 265	Letiště Holešov (273,7 ha)

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj

[45] *Průmyslové zóny České republiky* [online]. 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupný z WWW: < http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/prumyslove-zony>

Tab. č. 7 Prostředky vynaložené na podporu průmyslových zón (státní rozpočet)

Rok	Dotace v rámci programů	Pobídky na vytvoření pracovních míst	Pobídky na rekvalifikaci	Výdaje státního rozpočtu celkem
1998	62	0	0	61
1999	296	122	55	473
2000	245	448	143	836
2001	515	454	178	1147
2002	1236	471	115	1822
2003	849	532	127	1508
2004	1058	320	255	1633
2005	1367	240	200	1807
2006	1600	214	12	1826
2007	1657	276	8	1941
2008	1600	300	10	1910
2009	1600	300	10	1910
2010	1600	300	10	1910

Zdroj: MPO, CzechInvest

Další možností jak dále rozšířit typologii průmyslových zón sledovat jejich lokalizaci ve vztahu k původní funkci dané lokality. Na tomto základě je možné je rozdělit do dvou kategorií. Průmyslové zóny je totiž možné realizovat na volné, dosud nezastavěné ploše, tedy na zelené louce (greenfield) nebo je lokalizovat v již užívaném, často zchátralém, nevyužívaném průmyslovém areálu (brownfield). V současné době vznikají nové průmyslové zóny převážně na zelené louce, stále více se však prosazuje myšlenka nového využití stávajících nevyužitých prostor. V případě greenfields se jedná zpravidla o ekologicky čisté lokality bez dřívější zástavby, zatímco brownfields jsou původně využívaná území s vysokou pravděpodobností kontaminace nebo jiné devastace. Oba pojmy mají evokovat rozsah a význam ekologických škod. Jarolímová[46] uvádí, že náklady na rozvoj jednoho hektaru brownfields jsou nejméně 4,4 krát vyšší než u investic na zelené louce. Na druhou stranu mají stále co nabídnout, často nenahraditelnou polohu v blízkosti centra města, také mají stále pevnou spojitost s životem vlastního města, udržují jeho kompaktnost a jsou součástí jeho funkčního denního urbánního systému. Revitalizace brownfields navíc přináší nová pracovní místa a představuje budoucí příjmy pro obce a města.

[46] JAROLÍMOVÁ, J.: *Brownfields – pozůstatek převážně průmyslové činnosti*. In JANEČKOVÁ, V. (ed.): Sborník příspěvků z kolokvia Ostrava 2004. VŠB – Technická univerzita Ostrava, Ostrava, 2004. s. 32-38. ISBN 80-248-0610-X

Obr. 2 Mapa podpořených průmyslových zón od roku 1998

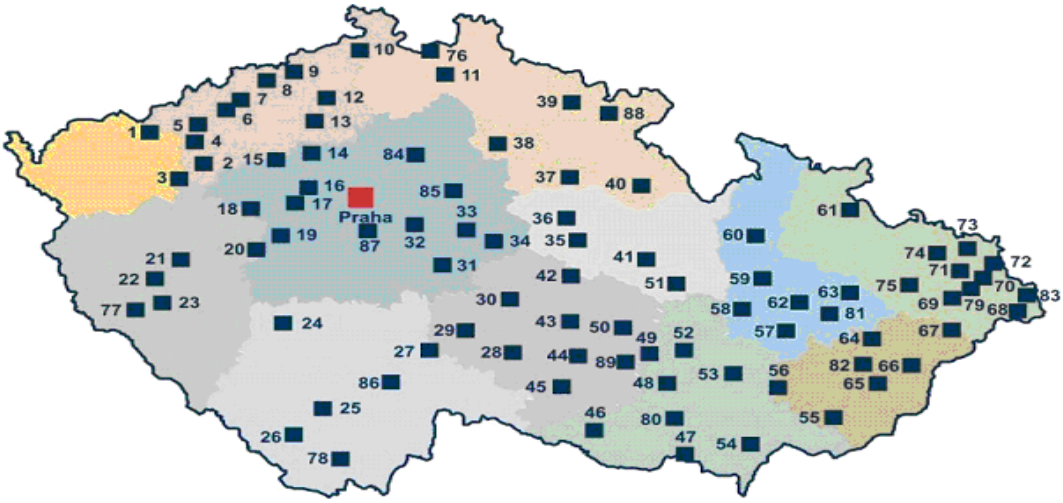

Zdroj: CzechInvest

1. Klášterec nad Ohří
2. Žatec (2)*
3. Podbořany (2)*
4. Kadaň
5. Chomutov (2)*
6. Most
7. Bílina
8. Teplice
9. Přestanov
10. Rumburk
11. Liberec
12. Ústí nad Labem
13. Lovosice (2)*
14. Slaný
15. Louny
16. Kladno
17. Unhošť
18. Tuchlovice
19. Zdice
20. Žebrák
21. Plzeň (2)*
22. Úherce
23. Stod
24. Blatná
25. Písek
26. Prachatice
27. Kamenice nad Lipou
28. Jihlava
29. Pelhřimov
30. Havlíčkův Brod
31. Zruč nad Sázavou
32. Velim
33. Kolín
34. Kutná Hora
35. Chrudim
36. Pardubice
37. Hradec Králové
38. Jičín (2)*
39. Vrchlabí
40. Kvasiny
41. Svitavy
42. Ždírec nad Doubr. (2)*
43. Žďár nad Sáz.
44. Velké Meziříčí
45. Třebíč
46. Znojmo
47. Mikulov
48. Brno (2)*
49. Kuřim
50. Bystřice nad Pernšt.
51. Moravská Třebová
52. Blansko
53. Vyškov (2)*
54. Hodonín
55. Staré Město
56. Brankovice
57. Prostějov
58. Litovel
59. Uničov
60. Šumperk
61. Krnov
62. Olomouc (3)*
63. Hranice
64. Valašské Meziříčí
65. Zlín
66. Vsetín
67. Kopřivnice
68. Třinec
69. Frýdek-Místek (2)*
70. Třanovice
71. Paskov
72. Český Těšín
73. Karviná
74. Ostrava (3)*
75. Mošnov
76. Hrádek nad Nisou
77. Domažlice
78. Český Krumlov
79. Nošovice
80. Pohořelice
81. Velká Bystřice
82. Holešov
83. Jablůnkov
84. Mladá Boleslav
85. Nymburk
86. Tábor
87. Zlatníky
88. Trutnov
89. Velká Bíteš

**Číslo v závorce znamená počet průmyslových zón v dané lokalitě*

4. Metodika práce

Zadání diplomové práce předurčuje použité metody pro dosažení vytyčených cílů. Metodika je založena na využití teoretických poznatků ze studia jednak odborné literatury, časopisů, internetových zdrojů, na hledání a hodnocení vzájemných vztahů a souvislostí, které potom slouží k formulování adekvátních závěrů, které z tohoto rozboru vyplývají.

Vzhledem k tomu, že tématem praktické části diplomové práce je analýza dopadu přímých zahraničních investic na Jihočeský region, je nutné shromáždit dostatečné množství informací a dat o Jihočeském kraji, které by tuto analýzu umožnily. Nejdůležitější pro zpracování této práce je výběr a charakteristika ukazatelů použitých k analýze.

V této diplomové práci byly použity tyto výzkumné metody:

- Analýza dokumentů

  představuje rozbor dokumentů z agentury CzechInvest, ČSÚ a dalších relevantních zdrojů, vhodných pro zvolenou tématiku.
- Deskripce

  kdy půjde o popis přímých zahraničních investic v Jihočeském kraji, také ve vztahu k investicím v celé ČR a dále popis socioekonomických ukazatelů v kraji.
- Komparace

  jako hlavní metoda práce, kdy půjde o porovnání oněch socioekonomických ukazatelů s přílivem zahraničních investic do Jihočeského kraje.

5. Dopad přímých zahraničních investic na Jihočeský region

Jižní Čechy je region, který je z hospodářského hlediska regionem výrazně periferním, který není v hledáčku státních orgánů, natož pak potenciálních zahraničních investorů. Ke konkrétní analýze v Jihočeském kraji byl využit přehled všech podpořených projektů do roku 2008. Za roky 2009 a mladší nejsou zatím k dispozici celková data o PZI v evidenci ČNB, dalším důvodem pro ukončení analýzy rokem 2008 je i skutečnost, že v poslední době je uskutečněných projektů ze zahraničí velmi málo a největším investorem je v Jihočeském kraji Česká republika.

5.1 Charakteristika území

Jihočeský kraj je dlouhodobě vnímán především jako zemědělská oblast s rozvinutým rybníkářstvím a lesnictvím. Až v průběhu minulého století se zde rozvinul průmysl se zaměřením na zpracovatelské činnosti. Kraj představuje geograficky poměrně uzavřený celek, jehož jádro tvoří jihočeská kotlina. Na jihozápadě je obklopena Šumavou, na severozápadě výběžky Brd, na severu Středočeskou žulovou vrchovinou, na východě Českomoravskou vrchovinou a na jihovýchodě Novohradskými horami. V jihočeské kotlině se rozkládají dvě pánve, a to Českobudějovická a Třeboňská. Podstatnou část hranice kraje tvoří státní hranice s Rakouskem a Spolkovou republikou Německo (v celkové délce 323 km), dále sousedí s kraji Plzeňským, Středočeským, krajem Vysočina a Jihomoravským krajem. Příhraniční charakter kraje poskytuje možnosti efektivní přeshraniční spolupráce ve výrobní oblasti i v oblasti služeb spolu s rozvojem cestovního ruchu, kde je využívána celková atraktivita kraje s méně narušenou přírodou a množstvím kulturních památek. Území kraje mělo vždy spíše charakter rekreační než průmyslově vyspělé oblasti. Snaha o zachování přírodního prostředí se odrazila ve zřízení Národního parku Šumava (343 km^2 náleží do Jihočeského kraje), chráněných krajinných oblastí Šumava (733 km^2 se rozkládá na území Jihočeského kraje), Třeboňsko (700 km^2) a Blanský les (212 km^2). V kraji se nachází asi 300 maloplošných chráněných území a řada chráněných přírodních výtvorů. Celkem je chráněno 20 % území kraje.

Rozlohou 10 057 km^2 představuje kraj 12,8 % z celé České republiky. Počtem 623 obcí se Jihočeský kraj řadí na čtvrté místo mezi kraji1. V rámci ČR je v Jihočeském kraji nadprůměrný podíl počtu malých obcí. Z tohoto území zaujímají více než třetinu lesy, 4 % pokrývají vodní plochy. Převážná část území leží v nadmořské výšce 400 – 600 m, s čímž souvisejí poněkud drsnější klimatické podmínky. Nejvyšším bodem na území Jihočeského kraje je šumavský vrchol Plechý (1 378 m), naopak nejnižším místem (330 m) hladina Orlické přehrady v okrese Písek.

Obr. 3 Mapa Jihočeského kraje

Zdroj: ČSÚ

Jihočeský kraj není územím bohatým na suroviny, zejména zde nejsou téměř žádné zdroje energetických surovin. Významným přírodním bohatstvím jsou však rozsáhlé lesy, zejména na Šumavě a v Novohradských horách. Jedná se především o lesy jehličnaté, smrkové a borové. Největší surovinové bohatství tvoří ložiska písků a štěrkopísků, cihlářské hlíny,

kameniva a sklářských písků. Z ostatních surovin je nejvýznamnější rašelina a v některých lokalitách také vápenec, křemelina a grafit.[47]

Jihočeský kraj je krajem s nejmenší hustotou zalidnění z celé České republiky. Na konci prosince 2011 žilo na území Jihočeského kraje podle předběžných výsledků 636 099 obyvatel, tedy asi 63 obyvatel na 1 km^2. Z tohoto počtu pak 322 836 žen, tedy 50,8%. Počet obyvatel je výsledkem bilance, která navazuje na údaje ze sčítání lidu k 26. 3. 2011. Na začátku roku 2011 byl početní stav jihočeského obyvatelstva o 367 osob nižší. Na mírném zvýšení počtu obyvatel mělo vliv především kladné saldo migrace. Podíl městského obyvatelstva je k 31. 12. 2010 64,3 %. Věková struktura obyvatel kraje je obdobná jako v celá České republice; průměrný věk v kraji i ČR je 40,7 roku.

Tab. č. 11 Počet obyvatel Jihočeského kraje k 31. 12. 2011

	Jihočeský kraj	Okresy						
		České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Celkem	**636099**	187293	61336	92423	70434	51096	70749	102767
Muži	**313263**	91606	30727	45492	34624	25443	34976	50395
ženy	**322836**	95685	30609	46931	35813	25653	35773	52372

Zdroj: ČSÚ

Jihočeský kraj vytváří zhruba 5 % hrubého domácího produktu ČR (5,2 %, ČSÚ 2010), v přepočtu na 1 obyvatele v roce 2010 dosáhl 85,47 % průměru ČR (v roce 2009 to bylo 86,2 %

průměru HDP ČR na 1 obyvatele), což jej řadí spolu s Plzeňským krajem 5. místo mezi kraji. Jihočeský kraj vykázal v roce 2010 HDP v celkové výši 195 732 mil. Kč (6. místo mezi kraji ČR). Průmyslová výroba je zastoupena zejména na Českobudějovicku, její výraznější podíl je rovněž na Táborsku a Strakonicku, kde je také stejně jako na Českobudějovicku zaznamenána nejvyšší stavební aktivita. V rámci ČR je podíl kraje na tržbách průmyslových podniků pouze cca 4%. Navíc v roce 2010 tržby velkých průmyslových podniků v kraji mírně klesly na rozdíl od vývoje v celé ČR, kde po dvou letech stagnace a mírné regrese opět rostly.

V hospodářství kraje je zaměstnáno celkem zhruba 300 tis. osob, z toho téměř třetina v průmyslu, 12 % v obchodu a opravách spotřebního zboží a 10 % ve stavebnictví. Ve struktuře hrubé přidané hodnoty dlouhodobě klesá podíl primárního sektoru. Podíl

[47] Charakteristika Jihočeského kraje. [online]. BusinessInfo. cz, 30. 5. 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupný z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/jihocesky-kraj/charakteristika-jihoceskeho-kraje/1000923/40978/>

sekundárního a terciárního sektoru zůstává zhruba na stejné úrovni. Z odvětvového hlediska převažuje v kraji zpracovatelský průmysl. Zde je Jihočeský kraj zaměřen především na výrobu dopravních prostředků, zpracování dřeva, výrobu potravin a nápojů, výrobu dřevařských výrobků, výrobu vlákniny a papíru, výrobu základních kovů a kovodělných výrobků. Dlouhodobě významný podíl vykazuje v regionu i stavebnictví.

Přestože podíl primární sféry v Jihočeském kraji stále klesá, je její zastoupení v regionu spolu s krajem Olomouckým a Krajem Vysočina stále nejvyšší. Zemědělská produkce Jihočeského kraje tvoří více než 10 % produkce celé ČR. Kraj má jako jediný dlouhodobě vyšší podíl živočišné produkce (13 % produkce ČR) než produkce rostlinné (9 %).[48]

Důležitým odvětvím ekonomiky kraje je dlouhodobě také cestovní ruch. Atraktivita kraje je dána polohou, přírodním bohatstvím, četnými kulturními a historickými památkami a obecně vhodnými podmínkami pro rozvoj pěší turistiky, cykloturistiky a rodinné dovolené spojené se zážitky. Kraj je po Praze považován dlouhodobě za jeden z turisticky nejatraktivnějších regionů ČR. Další rozvoj cestovního ruchu brzdí mimo jiné špatná dopravní infrastruktura a podinvestovaná infrastruktura cestovního ruchu. Jihočeský kraj je krajem s největším počtem hromadných ubytovacích zařízení v České republice. V roce 2011 se zastavil pokles počtu návštěvníků v těchto zařízeních na jedné straně, na straně druhé však občané České republiky jezdili na dovolenou do Jižních Čech méně než dříve. Kraj se na lůžkové kapacitě ČR podílí 11 % a na počtu míst pro stany a karavany víc než z jedné čtvrtiny. Jeho podíl na počtech návštěvníků je však nižší. Podle revidovaných údajů z cestovního ruchu (k 17. 4. 2011) se Jihočeský kraj podílí desetinou na hostech z ČR (rezidentech) a 4 % na hostech z ciziny (nerezidentech).

Podle údajů MPSV činila míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji ke konci 1. čtvrtletí 8 %. V porovnání s předchozím měsícem klesla o 0,41 procentního bodu a oproti březnu 2011 byla nižší o 0,27 procentního bodu. Ve srovnání mezi kraji je v Jihočeském kraji pátá nejnižší míra nezaměstnanosti. Nejnižší nezaměstnanost byla k 31. 3. 2012 na Českobudějovicku – 6,19 %, nejvyšší pak v okrese Český Krumlov – 10,51 %.

Pokud jde o kvalitu života obyvatel tak zdravotnická péče v kraji je koncentrována především v 9 nemocnicích s cca 3,5 tis. lůžky (3 538 lůžek v roce 2010), dále v 6 odborných léčebných ústavech (celkem 10 pracovišť včetně detašovaných, celkem 885

[48] Socioekonomický profil Jihočeského kraje, 2012

lůžek) a 4 léčebnách pro dlouhodobě nemocné (celkem 415 lůžek). V letech 2007-2011 byla provedena celá řada investic do objektů, ve kterých je poskytována zdravotnická péče (zateplování, rekonstrukce plášťů budov apod.). Přesto v této oblasti zůstává řada nedořešených potřeb. Investiční i neinvestiční opatření by dále měla být směřována do modernizace a zvyšování kvality vnitřního vybavení zdravotnických zařízení. Ambulantní péči zajišťuje (včetně detašovaných pracovišť) téměř 400 ordinací praktického lékaře pro dospělé, cca 210 ordinací dětského lékaře (včetně detašovaných pracovišť) a více než 360 ordinací stomatologa (včetně detašovaných pracovišť). Poskytování sociálních služeb na území jihočeského regionu se od doby účinnosti stávajícího zákona o sociálních službách pohybuje v rozsahu cca 300 sociálních služeb zajišťovaných cca 130 poskytovateli, přičemž se jedná o zhruba konstantní stav. Velká část služeb této sítě je zajištěna prostřednictvím nestátních neziskových zařízení. Podobně jako v oblasti zdravotnictví v kraji je potřeba dokončit modernizace a rekonstrukce zařízení sociálních služeb (včetně opatření pro zvyšování kvality poskytovaných služeb a zajištění standardů sociálních služeb), ale především investovat do modernizace a zvyšování kvality vnitřního vybavení těchto zařízení. Výdaje na sociální služby v kraji klesají (platí celorepublikově). Nedostatkem prostředků jsou postiženy především služby sociální péče. V oblasti péče o seniory a zdravotně postižené v kraji je řídké osídlení, které generuje často časově omezený provoz některých terénních sociálních služeb.

V Jihočeském kraji narostl od roku 1991 do roku 2011 celkový počet domů o více než 27 tis. domů. O cca 6 % však klesl podíl domů, které jsou obydlené. Neobydlené domy, kterých bylo v kraji v roce 2011 již 41 396 (v roce 2001 to bylo 36 426 domů), jsou nejčastěji neobydlené z důvodů jejich využití pro rekreaci (téměř 60 %). U bytů je patrný zejména trend nárůstu bytů v osobním vlastnictví a snižování počtu nájemních bytů. V Jihočeském kraji rokem 2008 vyvrcholil boom bytové výstavby. Po dvanáctiletém období, kdy byla každoročně zahajována výstavba více než 2 tis. bytů, došlo v roce 2009 k propadu v zahajování bytové výstavby o třetinu a v roce 2010 klesl počet zahájených bytů o dalších 6 %. Rok 2011 již znamenal opětovné oživení v oblasti bytové výstavby, kdy bylo v kraji ve srovnání s rokem 2010 zahájeno o 20 % bytů. Z dlouhodobého hlediska (v letech 1999 – 2009) bylo postaveno nejvíce bytů v ORP České Budějovice (7 002), potom Tábor (3 006) a Č. Krumlov (1 437), naopak i z dlouhodobého hlediska jsou na tom nejhůře ORP Týn nad Vltavou (41), Vodňany (79).

Území Jihočeského kraje protíná severojižní dopravní osa mezinárodního významu. Jedná se o tzv. multimodální koridor M1, který zahrnuje IV. tranzitní železniční koridor (C-E 551),

dálniční a silniční koridor D3 a R3 (s napojením na rakouskou silniční síť), záměr splavnění Vltavy do Č. Budějovic, záměr rozvoje regionálního letiště s mezinárodním provozem (České Budějovice) a záměr vybudování veřejného logistického centra Českobudějovicko. Územím kraje prochází silnice s mezinárodním provozem E55, E49 a E551, do sítě TEN-T je zařazena pouze trasa dálnice D3 a rychlostní silnice R3.

Z celkové délky cca 734 km dálnic v ČR (2010) se na území Jihočeského kraje nachází pouze 15,4 km úseku dálnice D3. Jihočeský kraj tím patří mezi regiony s nedostatečným napojením na síť rychlostních silnic a dálnic. Absence dálnic a rychlostních silnic se projevuje výrazným zatížením paralelních páteřních dopravních tahů v regionu (např. I/3, I/4, I/20, I/24). Napojení regionu na rychlostní komunikaci R4, dálnici D3 a rychlostní komunikaci R3 přitom patří mezi dlouhodobé priority a základní infrastrukturní potřeby kraje. Kapacitní silniční napojení se dlouhodobě jeví jako zcela nezbytné pro posílení celkové konkurenceschopnosti regionu i pro rozvoj dílčích segmentů regionální a místní ekonomiky (např. cestovní ruch, průmysl a obchod ad.).[49]

Obrázek č. 4 znázorňuje rozložení dopravní infrastruktury v České republice. Jednoznačně je vidět, že tak velký kraj jako je Jihočeský nemá odpovídající dopravní infrastrukturu. Je to také dáno dědictvím minulosti – dobou před rokem 1989 a sousedstvím kraje s Rakouskem. Přesto od roku 1989 již uplynulo více než dvacet let a řešení tohoto problému se neustále odsouvá.

Z hlediska dopravy lze také využít letiště v Českých Budějovicích, které má v současné době statut veřejného vnitrostátního letiště a neveřejného mezinárodního letiště. Pro dopravní dostupnost, by bylo vhodné letiště výrazně modernizovat.

[49] Socioekonomický profil Jihočeského kraje, 2012

Obr. 4 Mapa dopravní infrastruktury ČR

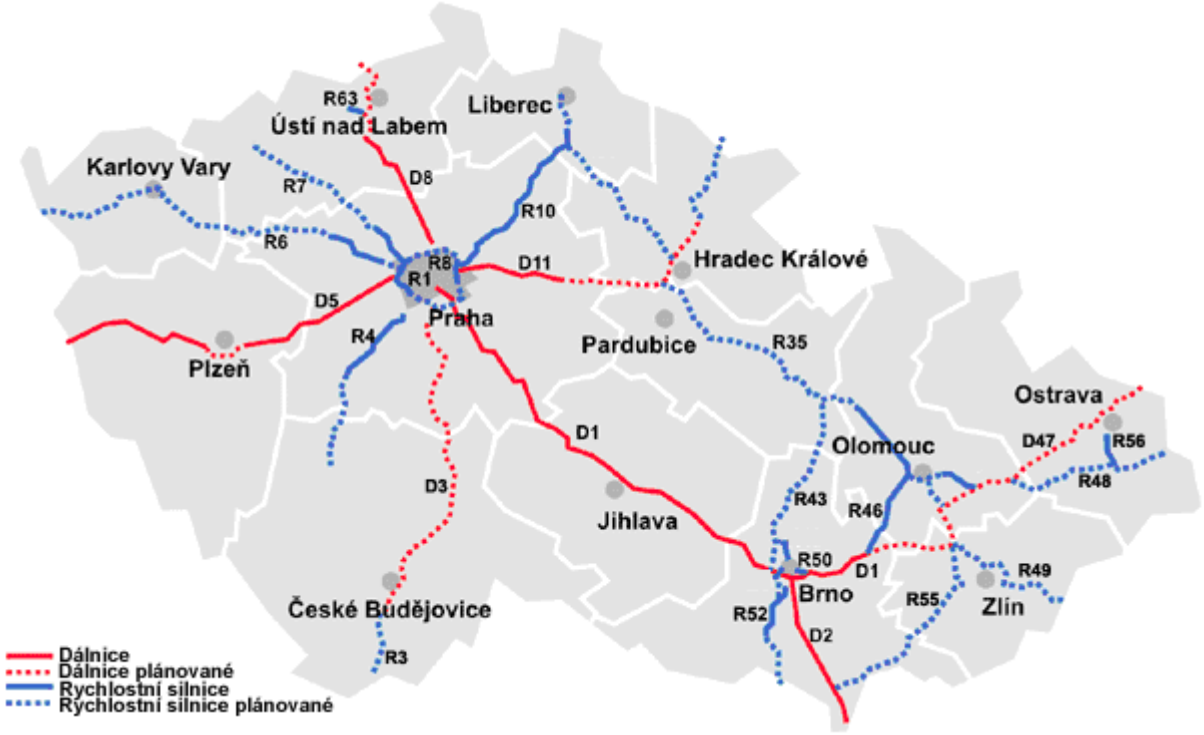

Zdroj:www.rsd.cz

5.2 SWOT analýza – Jihočeský kraj

Silné stránky:	Slabé stránky:
• **Množství výdajů na inovace ve výrobě,** • **Poměrně dobré materiálové zajištění VaV na veřejných výzkumných pracovištích,** • **Poměrně silný podíl inovačních podniků v oblasti služeb i v oblasti výroby,** • Geografická poloha kraje a jeho rozloha, • Historický rozvoj ekologie a vysoká kvalita životního prostředí, • Nižší náklady na podnikání v komparaci se sousedícími regiony, • Míra diverzifikace ekonomických činností, především v průmyslové sféře obchodu a službách, • Geografické i věkové rozvrstvení populace, • Rozvoj moderních disciplín v progresivních inovačních oborech (v oblasti automatizace výroby, v oblasti životního prostředí, potravinářství, energetiky, alternativních zdrojů energie a energetických úspor, v oblasti informačních technologií, medicínských a biotechnologických oblastech a ve strojírenství).	• **Struktura a kapacita vysokého školství (poměrně vysoké zastoupení společenských věd) neodpovídá poptávce firemní sféry po lidských zdrojích,** • **Populace s terciérním vzděláním,** • Dle HDP a osídlení - slabý region s cca 60 % průměru HDP EU, • Stagnace či trend klesání poměru zaměstnanců ve službách, • Částečně naplněná hrozba negativních vlivů globalizace v textilním průmyslu, • Významný podíl zpracovatelského průmyslu v oborech s nižší přidanou hodnotou (potravinářství, dřevozpracující průmysl, papírenský průmysl) a nadproporcionální zastoupení zemědělství v kontextu ČR, • Hustota osídlení a klesající tendence počtu obyvatel, • Dopravní napojení JK (letiště, rychlostní komunikace, železniční koridory), • Nízká absorpční kapacita JK z pohledu věcnosti, zprostředkování i administrace disponibilních podpor a s tím spjatá "znalost" inovačního potenciálu regionu, • Nedostatečné kapitálové vybavení veřejno-výzkumných kapacit, • Výdaje na inovace ve službách, • Absence monitorovacího a hodnotícího systému inovační kapacity kraje – benchmarking.

Zdroj: RERA *Regionální rozvojová agentura jižních Čech*

Příležitosti a hrozby:

Příležitosti se mohou v případě jejich nezachycení velmi rychle změnit na závažné hrozby pro celý kraj

- **Zárodky rozvoje vysokého technického školství v regionu vyvolané potřebou podnikatelské sféry,**
- Rozšíření EU a nová dimenze chápání silné stránky "geografická poloha regionu",
- Příležitost participace kraje na fondech EU z pozice regionu členského a "slabého" (dle průměru HDP i po rozšíření),
- Příležitost využití jedinečného přírodního prostředí pro rozvoj cestovního ruchu a lázeňství,
- Rozvoj inovační infrastruktury servisního charakteru a její rostoucí význam v souvislosti s připraveností regionu na aplikovanou politiku EU vedoucí k naplnění lisabonských cílů,
- Zárodek excelence inovační infrastruktury servisního charakteru,
- Efektivními opatřeními snížit vliv globalizace především na textilní průmysl a zemědělství,
- Zlepšit nedostatečnou fyzickou infrastrukturní připravenost na podporu podnikání obecně (nemovitosti, pozemky, dopravní napojení a obslužnost atp. ve vazbě na technologická centra, průmyslové zóny a centra strategických služeb).

Zdroj: RERA *Regionální rozvojová agentura jižních Čech*

5.3 Stav ekonomických subjektů Jihočeského kraje

Jihočeský kraj se svojí ekonomickou vyspělostí měřenou hrubým domácím produktem (HDP) na obyvatele řadí mezi průměrné regiony ČR. Organizační struktura podnikání v kraji je odlišná od některých krajů ČR. V kraji není ekonomický subjekt v kategorii nad 5.000 zaměstnanců. Rovněž podniků nad 1.000 zaměstnanců je minimální počet. Mezi ekonomické subjekty, které se umístily v prestižním hodnocení nejvýznamnějších firem ČR (Českých 100 nejlepších – Czech 100 Best) patří za rok 2011 68. místo firmě Robert Bosch, spol. s r.o. (počet zaměstnanců 2 300), 101. místo DM drogerie markt (2 000 zaměstnanců po celé ČR), 106. místo DURA Automotive CZ, s.r.o. (950 zaměstnanců), 110. místo Madeta, a.s. (1436 zaměstnanců) a 115. místo SWIETELSKY stavební, s.r.o. (1200 zaměstnanců v plné sezóně, centrála v Českých Budějovicích). K ostatním významným ekonomickým subjektům patří kromě jiného i provoz společnosti ČEZ, kterým je Jaderná elektrárna Temelín, pivovar Budějovický Budvar (600 zaměstnanců). Neopomenutelným zaměstnavatelem je v podmínkách kraje i veřejnoprávní sféra. Např. v podobě Nemocnice České Budějovice a.s.

(2350 zaměstnanců), což je jeden z největších zaměstnavatelů v Jihočeském kraji a Jihočeské university.

Tab. č. 12 Hospodářské prostředí Jihočeského kraje

Počet registrovaných subjektů celkem						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jihočeský kraj	141 375	142 796	144 260	146 325	148 679	151 989
Blatná	2 778	2 775	2 739	2 754	2 749	2 848
České Budějovice	36 931	37 289	37 768	38 437	39 285	40 287
Český Krumlov	9 433	9 559	9 755	9 962	10 199	10 437
Dačice	3 458	3 484	3 557	3 615	3 699	3 768
Jindřichův Hradec	9 603	9 693	9 857	10 037	10 170	10 303
Kaplice	3 601	3 664	3 811	3 891	4 041	4 254
Milevsko	4 164	4 193	4 250	4 263	4 289	4 367
Písek	11 382	11 572	11 815	11 962	12 171	12 352
Prachatice	7 808	7 899	8 012	8 124	8 229	8 354
Soběslav	4 866	4 843	4 713	4 702	4 646	4 702
Strakonice	9 658	9 840	10 020	10 125	10 182	10 376
Tábor	19 752	19 794	19 534	19 707	19 925	20 378
Trhové Sviny	3 239	3 297	3 340	3 462	3 561	3 720
Třeboň	4 913	4 964	5 120	5 258	5 419	5 596
Týn nad Vltavou	2 911	2 928	2 922	2 897	2 929	2 983
Vimperk	4 369	4 405	4 444	4 498	4 507	4 521
Vodňany	2 499	2 597	2 603	2 631	2 678	2 743

Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 12 uvádí počet registrovaných subjektů za roky 2003 – 2008 v Jihočeském kraji. Jedná se o fyzické osoby (zapsané či nezapsané do obchodního rejstříku - OR), podnikající podle Živnostenského zákona č. 455/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů, o samostatně hospodařící rolníky (zapsané či nezapsané v OR), o fyzické osoby podnikající podle jiných zákonů než živnostenského (zapsané či nezapsané v OR), o obchodní společnosti (veřejné obchodní společnosti, společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti, komanditní společnosti na akcie, akciové společnosti apod.), o družstevní organizace (družstva a družstevní podniky), o sdružení fyzických a právnických osob včetně jejich organizačních složek (občanská sdružení, politické strany a hnutí, církve, komory aj.).

Tabulka č. 13 charakterizuje vývoz z Jihočeského kraje podle zemí za roky 2008, 2009, 2010. Jednoznačně vývoz směřuje do zemí EU a stejně jako za celou Českou republiku největší podíl na vývozu má Německo. Na druhém místě je to Rakousko, což souvisí s polohou tohoto kraje.

Tab. č. 13 Vývoz z Jihočeského kraje

Podíl na vývozu kraje (%)	2008	2009	2010
Vývoz celkem	**100,0**	**100,0**	**100,0**
z toho EU 27	89,2	89,6	88,6
Německo	37,0	38,5	40,4
Francie	8,4	7,4	7,9
Itálie	4,3	4,2	4,0
Rakousko	17,6	17,4	16,1
Polsko	4,3	4,4	3,9
Slovensko	4,6	4,5	4,5

Zdroj: ČSÚ

5.3.1 PZI v Jihočeském kraji

Podle agentury CzechInvest bylo k 29. 2. 2012 v Jihočeském kraji 23 živých přímých zahraničních investic. Jejich seznam obsahuje tabulka č. 14. Příliv investic do Jihočeského kraje kopíruje celorepublikový trend. Na počátku v roce 2000 to byly pouze dvě investice. V roce 2002 to byl pouze jeden projekt a v roce 2003 žádný, což může souviset s legislativní změnou. V dalším roce to bylo již pět projektů. K útlumu došlo opět v roce 2008, kdy to byly pouze dvě investice z čehož jedna ještě velkého rozsahu. Další roky až do roku 2011 byly bez investic, což patrně souvisí s ekonomickou krizí. V roce 2011 investovala opět firma Bosch v částce téměř 1,5 miliardy. Podle tabulky 14, je patrné, že některé firmy investují opakovaně.

Pokud vezmeme rozložení PZI v Jihočeském kraji je vidět, že investoři dávají přednost velkým střediskům – okresním městům. Je patrné, že investice jsou umísťovány v místech s průmyslovou historií a blíže ke středním Čechám, tedy Praze. Z měst, ve kterých je realizováno nejvíce investic vede Písek. V okrese Jindřichův Hradec není lokalizace PZI v Jindřichově Hradci, ale nejspíše opět z hlediska dřívějšího zaměření ve městě Dačice.

Pokud posuzujeme investice podle okresů, je nejúspěšnějším Písek. Na okraji města Písek byla v roce 1998 vybudována průmyslová zóna a město získalo dva důležité investory. Jednak to byla firma FAURECIA (Francie) a Aisin (Japonsko). Obě firmy investovaly do oblasti automobilového průmyslu dokonce ve dvou etapách. Firma FAURENCIA tak do konce roku 2006 investovala více jak 3,5 miliardy korun a vytvořila víc jak 1 700 pracovních míst. Díky těmto investicím je okres Písek největším příjemcem zahraničních investic v Jihočeském kraji. Menší projekt v Písku realizovala i Velká Británie, která podpořila výrobní družstvo zdravotně postižených.

V okrese Tábor uskutečnila největší investici ve výši téměř jedné miliardy KKCG Karla Komárka (Kypr). Vybral si průmyslovou zónu mezi Sezimovým Ústím a Planou nad Lužnicí a společnost KOVOSVIT MAS, a.s. podniká v oboru strojírenství. Vzhledem k výši investice bylo vytvořeno poměrně málo pracovních míst, pouhých 29. Ve stejné lokalitě byla podpořena firma Silon s.r.o., do které v roce 2007 přišel německý investor s investicí 240 miliónů. Také zde investovala firma z Velké Británie, ale ta svou výrobu přestěhovala na Slovensko.

Tab. č. 14 Projekty přímých zahraničních investic k 29. 2. 2012

Investor	Česká právnická osoba	Sektor	Země původu	Investice (v mil.CZK)	Pracovní místa	Rok	Místo
Viscofan	VISCOFAN CZ s.r.o.	potravinářský	Španělsko	385	115	2000	České Budějovice
Schwan - STABILO	Schwan-STABILO ČR,s.r.o.	ostatní	Německo	549,46	200	2001	Český Krumlov
Metal Progres	Metal Progres Strakonice, s.r.o.	výroba dopravních prostředků	Francie	1914,1	402	2001	Strakonice
ROHDE & SCHWARZ	ROHDE & SCHWARZ závod Vimperk, s.r.o.	elektronický, elektrotechnický	Německo	606	260	2001	Prachatice
Aisin	AISIN EUROPE MANUFACTURING CZECH s.r.o.	výroba dopravních prostředků	Japonsko	1079,2 -	500 -	2002 2006	Písek
Bosch	Robert Bosch, spol. s r.o.	automobilový	Německo	142 1443,2	200 400	2004 2011	České Budějovice
OGK Media	OV Media s.r.o.	papírenský	USA	326,9	75	2004	Prachatice
Jeyes	OTAVA v.d.	ostatní	Velká Británie	25,73	60	2004	Písek
Dura Automotive systems	DURA Automotive CZ, s.r.o.	automobilový	USA	652 447	200 56	2000 2004	Blatná
Laminar Medica	Laminar Medica (CE) s.r.o.	biotechnologický a medicinská technika	Velká Británie	75	30	2004	Vodňany
Linde	Linde Pohony s.r.o	strojírenský	Německo	692,97	250	2005	Český Krumlov
Agroethanol	Jihočeský zemědělský lihovar, a.s.	chemický, farmaceutický	Lucembursko	1188	40	2005	České Budějovice
TRW Automotive	TRW - DAS a.s.	součástky pro automobilový průmysl	Německo	94,9	26	2005	Dačice
Faurencia	Faurencia Automotive Czech Republic s.r.o.	automobilový	Francie	2119,8 1525,4	1056 670	2005 2006	Písek
ENGEL	Engel strojírenská spol. s r.o	strojírenství	Rakousko	516,25	170	2006	Český Krumlov
	IMG Bohemia, s.r.o.	gumárenský, plastikářský	Německo	227,6	30	2006	Tábor
InTiCa AG	InTiCa systems s.r.o.	elektronický, elektrotechnický	Německo	1126,5	258	2006	Prachatice
Knürr	Knürr s.r.o.	strojírenství	Německo	121,4	62	2007	Strakonice
A. Pöttinger, Maschinefabrik, GmbH	A. Pöttinger, spol. s r.o.	strojírenství	Rakousko	988,61	140	2007	Strakonice
	TSR Czech Republic s.r.o.	ostatní	Německo	319,19	19	2007	České Budějovice, Plzeň - město, Jihlava
Silon s.r.o.	Silon s.r.o.	chemický, farmaceutický	Německo	240	48	2007	Planá nad Lužnicí
KKCG	KOVOSVIT MAS, s.r.o	strojírenství	Kypr	948,6	29	2008	Sezimovo Ústí
DENIOS AG	DENIOS s.r.o.	ostatní	Německo	49,32	20	2008	Strakonice

zdroj: CzechInvest

V okrese Jindřichův Hradec byl podpořen pouze jeden projekt. Německá firma TRW Automotive podnikající v automobilovém průmyslu svůj projekt umístila do města Dačice. Sídlí zde dvě výrobní divize a centrum technické podpory. Investice se uskutečnila v roce 2005.

V krajském městě České Budějovice podniká řada významných firem. Město stále nemá vybudovanou žádnou průmyslovou zónu a to potvrzuje i rozložení PZI. Největší investice v tomto okrese plynula ze Španělska do potravinářského průmyslu. Je to jediný španělský projekt ve sledovaném období. Německý investor si pro svůj záměr vybral již fungující firmu. V roce 2004 investoval do společnosti Robert Bosch, spol. s r.o., která je jednou z pěti poboček firmy BOSCH v České republice, vytvořeno zde bylo 200 pracovních míst. V roce 2011 proběhla druhá investice ze strany tohoto investora ve výši téměř 1,5 miliardy korun a vytvořilo se tak 400 nových pracovních míst. V Českých Budějovicích se vyrábí komponenty pro automobilový průmysl, které se z velké části exportují. Třetí podpořený projekt realizoval rakouský investor. Všechny zainvestované podniky sídlí v jiné části Českých Budějovic. Pro lokalizaci PZI nejsou velká města příliš atraktivní. Pozitivnem bývá dobrá dopravní dostupnost, ale na straně druhé zde je tlak na vyšší průměrné mzdy a projevuje se i negativní dopad aglomeračních efektů. Další PZI v okrese byla investice do lihovaru v Hluboké nad Vltavou firmou z Lucemburska ve výši přes miliardu korun.

V okrese Český Krumlov jsou lokalizovány tři průmyslové zóny. Do jedné z nich v městské části Domoradice přišly dvě německé investice. Větší projekt je z oboru strojírenství, kdy investice dosáhla více jak 600 miliónů korun a přinesla 250 pracovních míst. Jedná se o kompletní výrobu některých součástek pro vysokozdvižné vozíky. Dále sem v roce 2001 investovala firma Schwan – STABILO a vyrábí zde školní a kancelářské potřeby. Další investicí byla mimo průmyslové zóny investice rakouské firmy Engel.

Do okresu Prachatice investovaly dvě německé firmy a firma z USA. Dva projekty se uskutečnily ve městě Vimperk. Jeden z nich v oblasti dřevozpracujícího a papírenského průmyslu (USA). Motivací investora zde mohla být dostupnost surovin potřebných pro tento druh výroby. Druhý projekt ve Vimperku je z odvětví automobilového průmyslu a přinesl 260 pracovních míst. Třetí investice směřovala přímo do Prachatic v roce 2005 a byl to největší podpořený německý projekt. Firma InTiCa AG zde realizovala v průmyslové zóně projekt na výrobu elektronických součástek za více než miliardu korun a vytvořila 258 pracovních míst.

V okrese Strakonice se uskutečnilo několik projektů PZI. Významná investice v odvětví automobilového průmyslu z USA mířila do obce Blatná. Firma Dura Automotive systems zde zainvestovala ve dvou etapách miliardu korun a vytvořila 256 pracovních míst. Obec je dobře přístupná prochází jí rychlostní silnice spojující Plzeň a České Budějovice. Další investice směřovaly přímo do Strakonic, která má průmyslovou tradici. Investovala zde německá firma Denios a italská firma, která je však od minulého roku v likvidaci. Dalším městem, kam směřovaly investice, byly Vodňany, kam investovalo Rakousko (strojírenství) a Velká Británie (biotechnologie a medicínská technika). Poslední zainvestované území je v malé obci Nišovice poblíž Strakonic kam investovala německá firma Knürr.

Tab. č. 15 Struktura investorů

Stát	Počet investic	Investice (v mil.CZK)	% podíl	Pracovní místa	% podíl
Německo	11	5 384,94	30,6	1 743	32,9
Francie	2	5 559,30	31,6	2 128	40,2
Rakousko	2	1 504,86	8,5	310	5,8
USA	2	1 425,90	8,1	331	6,2
Velká Británie	2	100,73	0,5	90	1,7
Japonsko*	1	1 079,20	6,1	500	9,4
Kypr	1	948,60	5,3	29	0,5
Lucembursko	1	1 188,00	6,7	40	0,7
Španělsko	1	385,00	2,1	115	2,1
celkem	**23**	**17 576,53**	**100,0**	**5 286**	**100,0**
Průměrná investice		**764,19**		**229**	

*není uvedena částka z roku 2006, pouze rok 2005

Zdroj: CzechInvest

Jak je patrné z tabulky 15, nejvíce investorů do Jihočeského kraje přišlo z Německa. To ostatně koresponduje i s celorepublikovou analýzou (tab. 16), kdy na prvním místě investorů je Německo a na druhém je Česká republika. Přesto v objemu investic je na prvním místě Francie, která má 31 % podíl na investovaném kapitálu a 40 % podíl na zaměstnanosti. Německo má téměř stejný podíl kapitálu a to 30 %, ale jen 33 % podíl na pracovních místech. Na třetím místě v investicích je Rakousko a na třetím místě v tvorbě pracovních míst je Japonsko, u kterého však nejsou úplná data. Jeho podíl je v investicích patrně ještě vyšší než oněch 6 %. V celorepublikovém srovnání na Jihočeský kraj tak připadá celých 16 % investic Francie v České republice a 7 % investic Německa (tab. 16).

Graf č. 1 Velikost investic v JK podle země původu investora

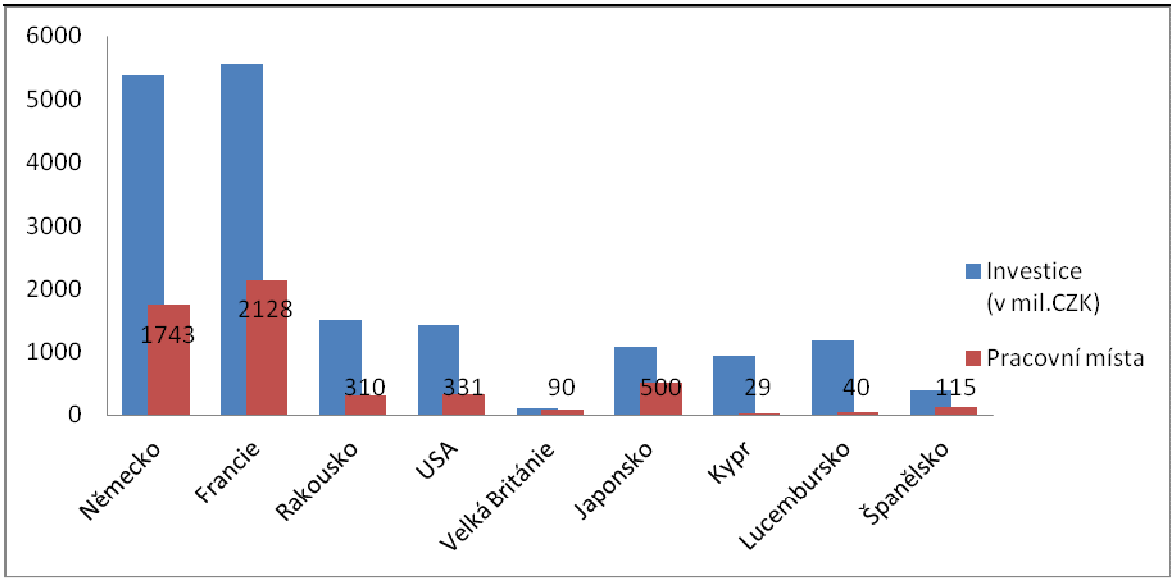

Zdroj: vlastní zpracování

Největší investicí v Jihočeském kraji byla investice firmy Faurecia (Francie). Tato investice přinesla i mnoho pracovních míst. Velikost investice však nemusí vždy znamenat velký přínos pracovních míst, jak dokládá investice firmy Agroethanol z Lucemburska, nebo KKCG z Kypru.

Graf č. 2 Největší investice v Jihočeském kraji

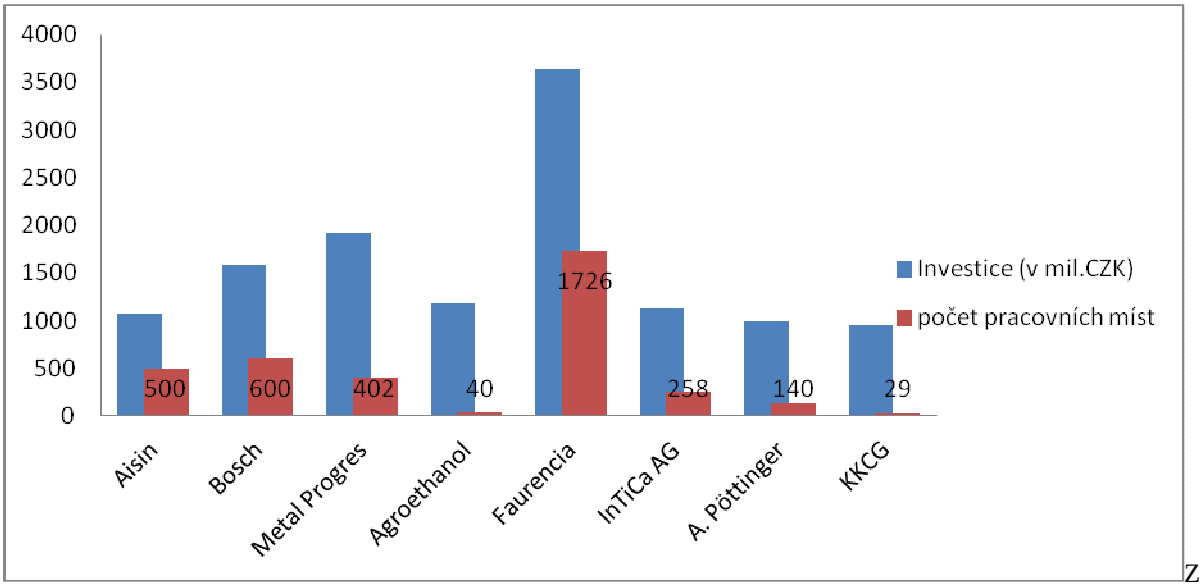

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. č. 16 Přislíbené investiční pobídky od dubna 1998 do 29. února 2012 v ČR

projekty podle země původu

Země původu	Počet projektů	Investice v mil. EUR	Investice v mil. CZK	Nově vytvořená pracovní místa
Německo	153	4 441,04	144 864,17	35 346
Česká republika	149	3 313,14	100 593,73	16 376
Japonsko	48	1 879,62	62 343,54	15 376
Nizozemí	55	2 217,39	70 404,58	23 739
USA	27	578,48	17 839,87	4 339
Velká Británie	19	302,50	9 928,65	3 525
Rakousko	24	486,38	14 549,43	1 463
Itálie	22	388,53	12 066,09	3 521
Belgie	15	343,62	11 219,13	1 906
Španělsko	19	256,56	7 738,02	1 906
Švýcarsko	19	372,46	11 501,86	2 455
Francie	22	494,91	15 640,91	4 893
Lucembursko	12	272,16	8 666,80	3 555
Švédsko	9	125,88	3 799,56	906
Česká republika, USA	3	25,53	820,40	486
Kypr	6	207,94	6 446,34	142
Kanada	2	58,69	2 028,84	932
Mexiko	1	314,71	11 361,00	1 361
Japonsko, Francie	1	741,79	23 500,00	3 000
Izrael	1	96,82	2 940,00	300
Tchaj-wan	3	53,00	1 481,48	1 483
Čína	5	43,56	1 212,12	857
Kanada, Česká republika	1	14,22	498,00	67
Portugalsko	1	13,80	447,00	56
Korea	11	1 511,95	43 958,61	7 394
Dánsko	7	281,65	8 224,39	1 593
Slovensko	1	6,13	168,70	25
Polsko	3	118,87	3 143,28	89
Norsko	1	10,28	361,99	51
Malajsie	1	10,08	265,00	150
Celkový součet	**641**	**18 981,69**	**598 013,49**	**137 292**

Zdroj: CzechInvest

Pokud PZI hodnotíme podle sektorů, jednoznačně vede automobilový průmysl (graf č. 3). Z hlediska fáze výrobního procesu se v Jihočeském kraji nacházejí spíše montážní závody vyrábějící součástky pro automobily i jiné dopravní prostředky a objem investic činil 52 % z celkového objemu. Dále jsou významné prostředky alokovány do oblasti strojírenské

výroby 18,5 % a elektronického a elektrotechnického průmyslu ve výši 10 %. Nejméně investic jde do biotechnologií.

Graf č. 3 Celkový objem investic v Jihočeském kraji dle odvětví

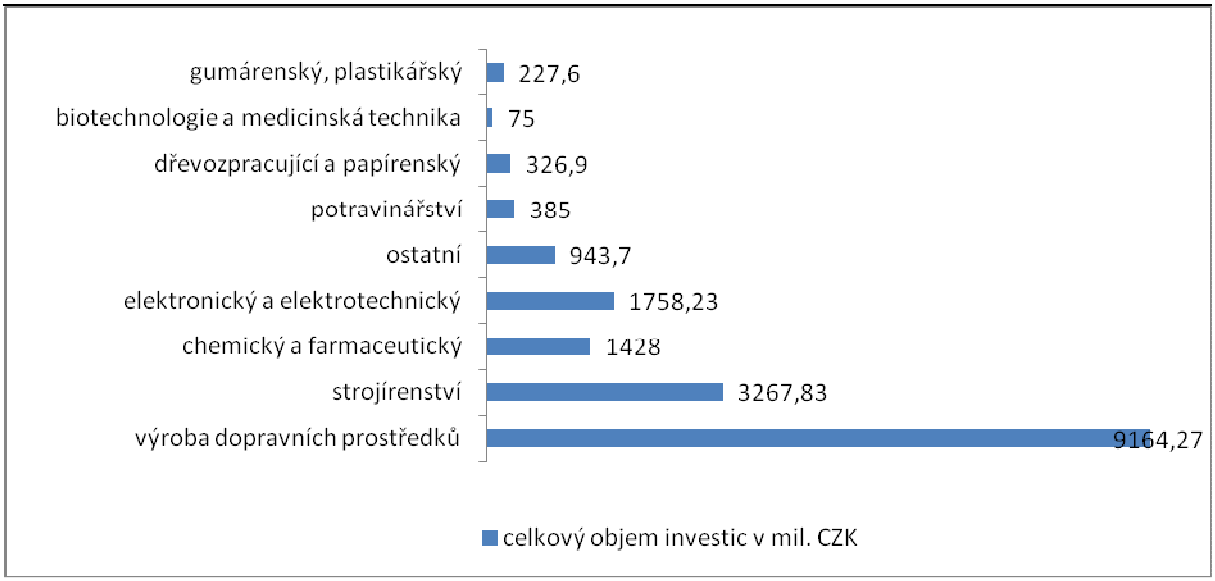

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 4 Počet projektů podporovaných agenturou CzechInvest 1993 – 2011 *(ČR, Jihočeský kraj)*

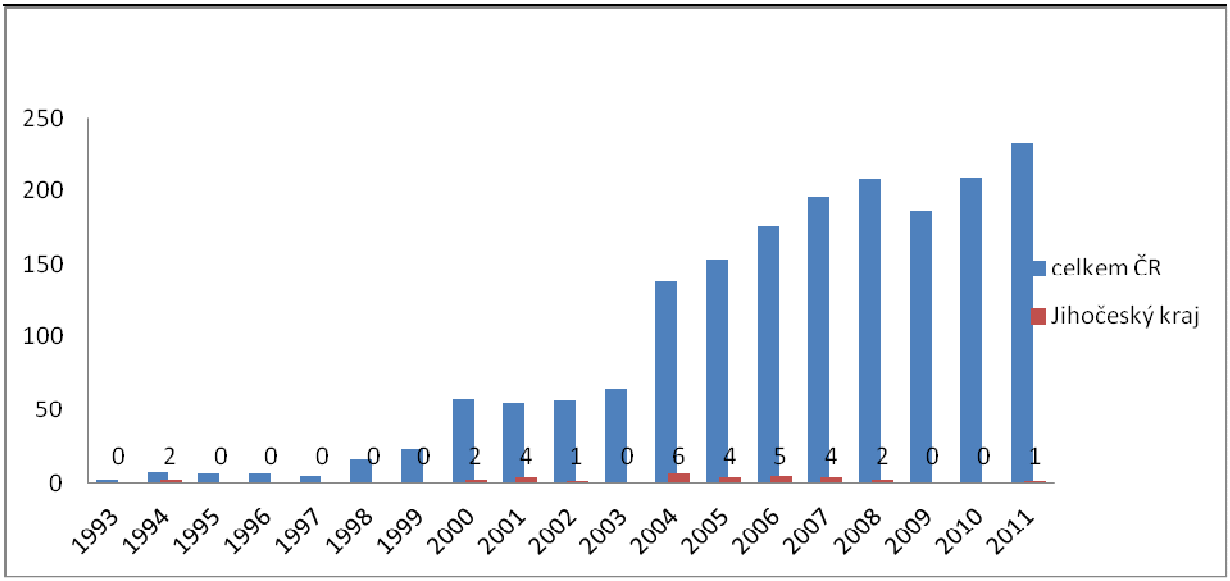

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 4 znázorňuje marginální podíl na přímých zahraničních investicích plynoucích z celkového počtu do Jihočeského kraje.

Graf č. 5 Míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji a ČR v %

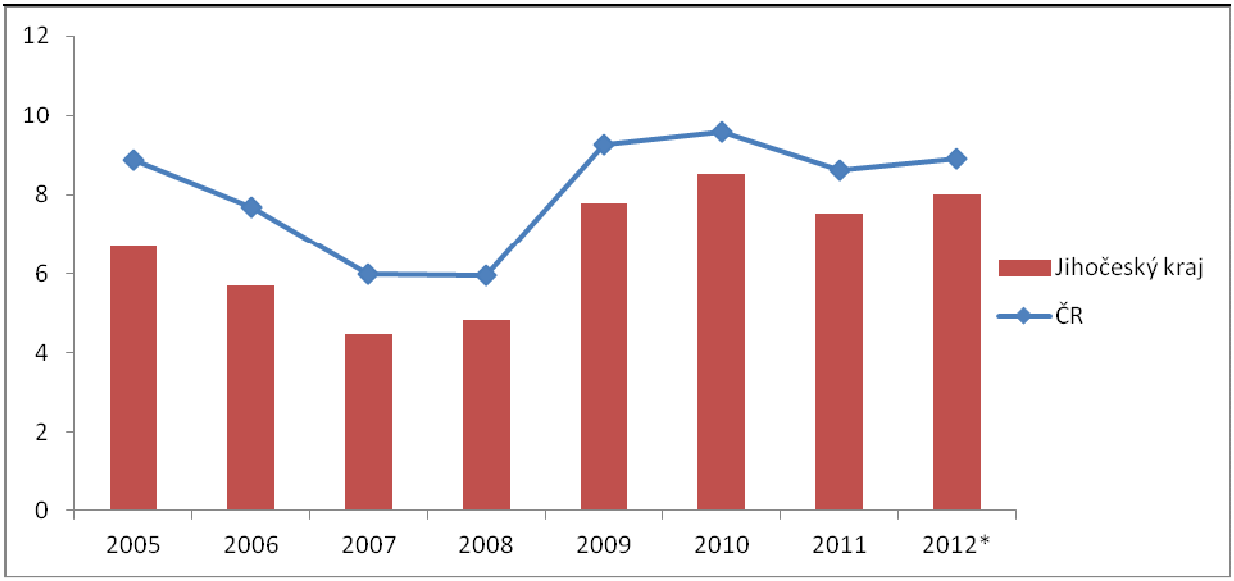

*stav k 31. 3. 2012

Zdroj: MPSV

Graf č. 5 zobrazuje vývoj nezaměstnanosti za dané období v České republice v porovnání s vývojem nezaměstnanosti v Jihočeském kraji. Je patrné, že v tomto kraji je nezaměstnanost nižší, než je celorepublikový průměr. V roce 2000 byla míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji 5,82 % a do roku 2005 mírně rostla, následoval pokles do roku 2007, kdy činila nezaměstnanost 4,47 %. Opět následoval růst nezaměstnanosti až na 8,5 %. Z grafu je také vidět, že se míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji sbližuje s průměrnou nezaměstnaností v České republice, kdy k 31. 3. 2012 je míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji 8 % a míra nezaměstnanosti v celé ČR je 8,91 %.

V grafu šest je potom porovnána nezaměstnanost podle jednotlivých okresů k průměrné nezaměstnanosti v Jihočeském kraji. Pod tímto průměrem je pouze okres České Budějovice. Do roku 2008 to byl i okres Tábor a okolo průměru a pod průměrem se pohybuje okres Prachatice. V roce 2010 se pod tento průměr dostaly další dva okresy a to Písek a Jindřichův Hradec. Oproti tomu se trvale nad průměrem drží nezaměstnanost v okresech Český Krumlov a Strakonice.

Graf č. 6 Míra nezaměstnanosti v jednotlivých okresech

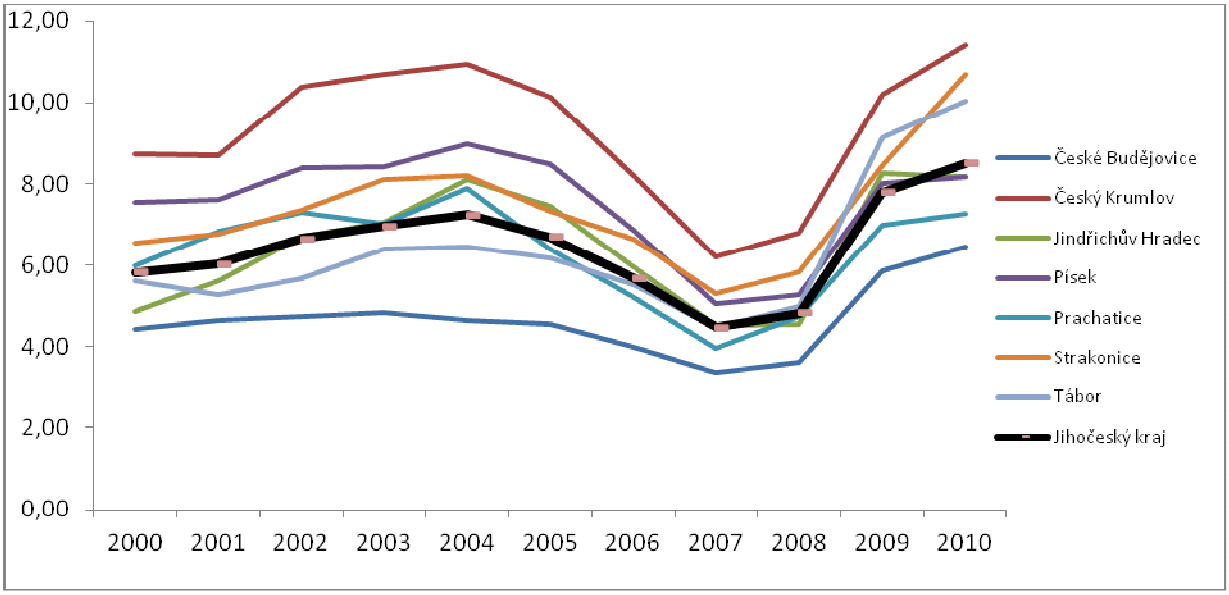

Zdroj: MPSV

Tab. č. 17 Nezaměstnanost v okresech Jihočeského kraje v roce 2009

	rozloha	obce	počet obyvatel	nezaměstnaní	%nezaměstnanost
Jihočeský kraj	10 057	623	636099	26450	7,53
České Budějovice	1 639	109	187291	6167	5,79
Český Krumlov	1 615	46	61336	3482	9,70
Jindřichův Hradec	1 943	106	92423	3715	7,03
Písek	1 127	75	70437	2728	7,09
Prachatice	1 375	65	51096	1906	6,48
Strakonice	1 032	112	70749	3408	9,42
Tábor	1 326	110	102767	5044	9,46

Zdroj: ČSÚ

Průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců činila podle předběžných výsledků v roce 2011 v celém hospodářství Jihočeského kraje 21 997 Kč. V mezikrajovém srovnání obsadil Jihočeský kraj až deváté pořadí. Z pohledu meziročního srovnání došlo k nárůstu mzdy o 560 Kč (o 2,6 %). Přírůstek mezd řadí Jihočeský kraj k regionům s lehce nadprůměrnou dynamikou mezd, protože meziroční nárůst průměrné mzdy v Jihočeském kraji byl ve srovnání s celorepublikovým průměrem vyšší jen o 0,4 %. Mzda v kraji proti průměru za celou republiku zaostává o 2 322 Kč a rozdíl se tak proti roku

2010 snížil. Naopak zvýšil se rozdíl proti průměru za Hlavní město Prahu a dosahuje 9 111 Kč. Průměrná mzda vyjádřená na fyzické osoby byla v minulém roce v Jihočeském kraji 21 269 Kč s meziročním nárůstem 2,6 %.

Tab. č. 18 Vývoj průměrných mezd

	Průměrná hrubá měsíční mzda (CZK) Jihočeský kraj	Průměrná hrubá měsíční mzda (CZK) Česká republika	Ve srovnání s Průměrem ČR (%)
2000	12 551	13 614	92,19
2001	13 528	14 793	91,45
2002	13 910	15 866	87,67
2003	14 640	16 917	86,54
2004	15 478	18 041	81,53
2005	16 291	18 985	85,81
2006	17 203	20 211	85,12
2007	19 113	22 382	85,39
2008	20 389	23 542	86,61
2009	21 126	23 602	89,51
2010	21 437	23 949	89,51
2011	21 997	24 319	90,45

Zdroj: ČSÚ

Z tabulky 18 je patrné, že průměrná mzda oproti celorepublikové klesala do roku 2004, kdy se tento jev zastavil a obrátil se k růstu. Přesto ještě v roce 2011 nedosahovala průměrná mzda v Jihočeském kraji procentního poměru roku 2000.

Tab. 19 Zaměstnanost po sektorech v %

	Jihočeský kraj	Česká republika
Zemědělství, lesnictví, rybářství	5,8	3,1
Průmysl a stavebnictví	40,2	38,0
Tržní a netržní služby	54,0	58,9

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 19 může vysvětlovat nižší průměrnou mzdu, než je celorepublikový průměr. V sektoru zemědělství je v Jihočeském kraji zaměstnán téměř dvojnásobek pracovníků oproti celorepublikovému průměru a v tomto sektoru jsou generovány obecně nižší mzdy.

6. Vyhodnocení

Pokud jde o vyhodnocení přímých zahraničních investic v Jihočeském kraji je v porovnání s ostatními kraji investory méně vyhledávaný. Celkový přehled dat agentury CzechInvest po přepočtu na obyvatele ukazuje, že méně projektů mířilo pouze do Karlovarského kraje a Prahy. Příliv PZI na obyvatele byl v Jihočeském kraji přibližně 35 000 CZK a to tento kraj řadí na konec tabulky investic a stejné je to při porovnání vytvořených pracovních míst. Ve sledovaném období bylo potřeba asi 3 300 000 CZK na vytvoření jednoho pracovního místa v Jihočeském kraji, což je při porovnání krajů průměrná hodnota.

Přesto je rozvoj kraje patrný, když porovnáme HDP. Hrubý domácí produkt sice pomalu, ale neustále za posledních deset let roste. Pouze v roce 2009 a 2010 byl nižší než v roce 2008, ovšem nikoli řádově, dá se říci, že spíše stagnoval. Ovšem v souvislosti s ekonomickou krizí je i tento výsledek v podstatě dobrý. Stále je to ovšem pouze 85,5 % průměru České republiky.

Investoři negativně v Jihočeském kraji hodnotí nedostatečnou dopravní infrastrukturu. Chybí dálniční spojení na Prahu, stejně tak směrem na západ do Německa nebo na jih do Rakouska. Ani železniční doprava nemá uspokojivý charakter. Železniční síť má uzel v Českých Budějovicích s koridorem směrem na Prahu. Do ostatních směrů vedou celostátní tratě (Plzeň, Brno), ovšem v důležitém jižním směru a dále do Rakouska vedou většinou tratě pouze regionální. V případě leteckého spojení stále chybí dořešit otázku přeměny bývalého vojenského letiště v Plané u Českých Budějovic, kde je vzhledem k vysoké turistické atraktivitě Jihočeského kraje k dispozici určitý potenciál pro zajištění potřebné ekonomické rentability leteckého provozu. Zatím však tato otázka je v dlouhodobé diskusi mezi Jihočeským krajem, krajským městem České Budějovice a společností Jihočeské letiště.

Kraj není primárně zaměřen jen na průmysl, ale ve velké většině na cestovní ruch a s ním spojené služby, protože je již tradičně zaměřen na rekreaci a velký podíl má v kraji také zemědělství. Proto jsou pro kraj důležité hlavně příjmy z malého a středního podnikání.

Jihočeský kraj je také krajem s nejmenší hustotou zalidnění z celé České republiky a přes velké množství malých obcí nejvíce obyvatel (dvě třetiny) žije ve městech.

Na tvorbě hrubého domácího produktu v České republice se kraj podílí pouze 5,2 %, v přepočtu na 1 obyvatele však dosahuje 85,5 % republikového průměru a je mezi kraji na 5. pozici.

Pokud jde o zhodnocení PZI v Jihočeském kraji tak vývoj přílivu PZI do Jihočeského kraje v jednotlivých letech částečně kopíruje vývoj v celé ČR. Nejúspěšnější ve sledovaném kraji byl rok 2005. V roce 2003 zde nebyl realizován jediný projekt, což do značné míry souvisí se změnou zákona. Stejný pokles proto vykazuje i počet PZI v ČR. Mezi investory dominují tři země. Na prvním místě je Francie, která investovala nejvíce z hlediska objemu investic a vytvořila 40% pracovních míst. Nejvíce podpořenou oblastí byl Písek. Nejvíce projektů realizovalo Německo. S 11 investicemi podpořilo každý okres a s největším počtem kopíruje celorepublikové chování, kdy je v investicích druhé, hned po České republice.
Nejatraktivnější okresy pro investory byly Písek a Strakonice. Což je dáno jejich průmyslovou minulostí. Dominují v počtu vytvořených pracovních míst i v celkovém objemu přijatých investic. Mimo Jindřichův Hradec a Tábor jsou na tom ostatní okresy průměrně.
Z hlediska zaměstnanosti investice přinesly do regionu 5 286 pracovních míst, což pro zdejší trh práce není zanedbatelné. Investice však nejsou rozloženy rovnoměrně a nejvíce pracovních míst vzniklo v okrese Písek. Také jsou místa lokalizovány spíše do vnitrozemí kraje ve snaze přiblížit se Praze.
Rozhodně investice neměly přílišný vliv na nárůst mezd v regionu, které stále nedosahují hodnoty k průměrné mzdě v ČR roku 2000. Patrně je to také způsobené tím, že v Jihočeském kraji je odlišná struktura zaměstnanosti. V zemědělství, lesnictví a rybářství je oproti průměru ČR (3,1 %) zaměstnáno 5,8 % pracovníků a v těchto oborech jsou obecně generovány nižší mzdy.

Jak bylo výše uvedeno přínosem PZI je doplnění doma nedostatečně generovaného finančního kapitálu přispění ke zvýšení produktivity výrobních faktorů, stimulace hospodářského růstu, zvýšení exportního výkonu, zvýšení tvorby pracovních míst, jsou daňové příjmy do rozpočtu, přelévání technologických znalostí, zapojení domácích firem do mezinárodních produkčních řetězců a podobně. Pokud se podíváme na přímé zahraniční investice v Jihočeském kraji a porovnáme je s teoretickými pozitivními jevy investic, lze konstatovat, že některé pozitivní jevy investic lze i u těchto investic identifikovat. Jsou to:

- vytvoření nových pracovních míst, s průměrnými náklady na jedno pracovní místo (5 286 míst/ 3 300 000 CZK),
- zvýšení konkurenceschopnosti přínosem nových technologií do zainvestovaných podniků (Bosch, Laminar, Faurecia...),
- s tím souvisí i vzdělaná pracovní síla,

- v místech s PZI je možné vysledovat i multiplikační efekt v podobě vyššího rozvoje služeb.

S přímými zahraničními investicemi se pojí i negativní jevy. Mezi ně lze řadit náklady na jejich přilákání nebo udržení formou různých podpor, zvyšují závislost domácí ekonomiky na zahraničních investorech, nesou s sebou riziko nepřátelského převzetí firmy s cílem odstranit konkurenci, vedou ke vzniku duální ekonomiky, vytěsňují z trhu méně efektivní domácí firmy, repatriací zisků přispívají k prohloubení deficitu bilance výnosů běžného účtu platební bilance, přispívají ke zhodnocování domácí měny, což vede k likvidaci marginálních domácích vývozců, přeplácením svých zaměstnanců nutí domácí firmy rovněž zvýšit mzdy a podobně.

Také v Jihočeském kraji lze nalézt negativní jevy, které investice přinášejí. Jsou to zejména tyto jevy:

- rozložení investic, kdy je patrné, že příhraniční oblasti kraje jsou mimo zájem investorů,
- vzhledem k tomu, že tento kraj je také turistickým centrem, může být v budoucnu problémem tlak na infrastrukturu pro velké investice,
- také díky menší míře nezaměstnanosti, by další velké investice vytvořily tlak na pracovní trh a růst mezd v regionu,
- objem investičních pobídek zatím převyšuje objem daní. Vzhledem k tomu, že objem daní vytvářený investičními pobídkami roste, je možné předpokládat, že v delším časovém horizontu k uhrazení pobídek dojde,
- již dvě firmy, které do Jihočeského kraje přišly na základě pobídek v kraji skončily. Italská firma je od loňského roku v likvidaci a britská firma svoje podnikání přestěhovala na Slovensko,
- nebezpečím je také přílišné zaměření investic do sektoru automobilového průmyslu, což je ovšem celorepubliková záležitost.

Bytová výstavba v Jihočeském kraji nijak nevybočuje z celorepublikového průměru. V České republice je to 3,5 bytu na 1000 obyvatel a v Jihočeském kraji je to 3,4. Vzhledem ke specifičnosti regionu (velký počet malých obcí) se bytová výstavba soustřeďuje hlavně do větších a velkých měst, což také souvisí s dostupností zaměstnání. Nejvíce bytů je pak generováno za okres České Budějovice.

Lokalizace PZI v Jihočeském kraji vlastně kraj rozděluje na dvě území a to na centrum regionu, který přes problémy na PZI dosáhne a pro některé investory je atraktivní k investicím

opakovaným a na příhraničí. Příhraničí Jihočeského regionu je specifické v rámci České republiky hustotou osídlení. Je to nejméně osídlené území v ČR. To je možná jeden z nejdůležitějších faktorů, proč se v této oblasti nedaří investicím. Ovšem blízkost Rakouska by mohla podnítit spolupráci i v příhraničních oblastech, zvláště v oblasti cestovního ruchu.
Souhrnně lze uvést, že PZI jsou pro Jihočeský kraj přínosné jak z celkového hlediska rozvoje regionu, tak přínosu pracovních míst, jsou však poněkud jednostranně zaměřené.

7. Závěr

Přímé zahraniční investice jsou důležitou součástí mezinárodní ekonomiky. Dokonce někteří ekonomové jejich velikostí poměřují ekonomickou úspěšnost států. Investice jsou jistě důležitou součástí ekonomiky, ale nelze je jen nekriticky přijímat. Samozřejmě jejich pozitivní vliv na snížení nezaměstnanosti, zvýšení produktivity, přínos ve formě sofistikovanějších technologií apod. nelze opominout, přesto není od věci uvědomovat si i jejich negativní stránku.

Jihočeský kraj patří mezi regiony s průměrnou nebo nižší dynamikou rozvoje. Na straně jedné lze vidět velmi dobré výsledky určitých ukazatelů, ale zároveň v mnoha ukazatelích nedosahují průměru ČR, ale jsou pod průměrem.

Většina zahraničních investic se děje pomocí investičních pobídek. Podpořená odvětví jsou v souladu se situací v ČR. Nejvíce investic plynulo do automobilového průmyslu, které následovalo strojírenství. To však dostalo téměř třetinovou podporu oproti automobilovému odvětví. Investiční pobídky jsou však určeny především pro velké investice v řádu set miliónů až miliard korun. Tyto investice však nemusí přinést tolik potřebná pracovní místa. Příkladem může být zrovna investice v Jihočeském kraji, kdy při investici téměř miliardy bylo vytvořeno pouze 29 nových míst. Bylo by tedy vhodné podporovat investice nejen podle velikosti, ale také podle toho, kolik investice vygeneruje nových pracovních míst.

Přesto by to neměla být pouze pracovní místa bez přidané hodnoty. V Jihočeském kraji na základě PZI vznikají hlavně montážní závody pro automobilový průmysl, ale při výši investic lze oprávněně předpokládat, že náročnost technologické výroby bude vysoká.

Při porovnání jednotlivých okresů se ukázal jako nejatraktivnější pro investory okres Písek a Strakonice, které dominují v počtu vytvořených pracovních míst i v celkovém objemu přijatých investic.

Pro umísťování investic je nutné také mít vytvořenu dobrou infrastrukturu. Ta také v Jihočeském kraji pokulhává. Rozložení investic je lokalizováno do centra kraje a do blízkosti hranic dalších krajů. Proti tomu příhraniční oblasti Jihočeského kraje výrazně zaostávají za zbytkem regionu. Přesto i tyto oblasti mají svůj potenciál vzhledem k blízkosti Rakouska jakožto možného zdroje investic.

Investice se ukázaly jako přínosné pro tento kraj, ale je třeba nespoléhat pouze na zahraniční investory a snažit se v případě tohoto kraje budovat služby a infrastrukturu pro turistický ruch, protože již dvě investice tento kraj opustily. Britská firma přestěhovala svoje podnikání na Slovensko a italská firma je od loňského roku v likvidaci.

Jihočeský kraj by do budoucna měl najít vhodný poměr mezi průmyslovou výrobou a cestovním ruchem. Cestovní ruch bude pro tento region vždy jedním z nejdůležitějších odvětví, již vzhledem k tomu, že 20 % území tvoří území chráněná. Investice do cestovního ruchu, by také mohly přitáhnout menší investory z Rakouska, kteří mají k regionu nejblíže a investovali by do rozvoje cestovního ruchu.

8. Summary

Foreign direct investment is an important part of the international economy. Even some economists their sizes measured the economic success of the States. Investments are certainly an important part of the economy, but you cannot just accept uncritically. Of course, their positive impact on the reduction of unemployment, an increase in productivity, the benefits in the form of more sophisticated technologies, etc. can not be excluded, although it is aware of their negative page.

Most of the foreign investment is going on with investment incentives. Backed by the industry are in accordance with the situation in the Czech Republic. Most of the investments went into the automotive industry, the mechanical engineering. However, it received nearly one-third of support relative to the motor industry. Investment incentives, however, are primarily intended for large investments in the order of hundred million to billion crowns. However, these may not bring much-needed jobs. An example might be the right investment in the South Bohemian region, an investment of nearly a billion was only 29 new posts. So it would be appropriate to support investment not only in size, but also according to how much investment will generate new jobs.

For placing investments must also have a good infrastructure. Also in the South Bohemian region is lagging behind. The distribution of investments is located in the Centre of the region and near the borders of the other counties. Against this, the border area of South Bohemia region significantly lag behind the rest of the region. Yet, even these areas have potential given the proximity of Austria as a possible source of investment.The investment proved to be beneficial for this region, but rather than relying solely on foreign investors, and in the case of this region to build services and infrastructure for tourism, because the two investment have left the region. The British company moved their business to Slovakia and the Italian company has been in liquidation since last year.South Bohemian region in the future should find an appropriate ratio between industrial production and tourism. Tourism for the region will be always one of the most important sectors, given that 20% of the territory is the territory of the protected. Investment in tourism, could also attract smaller investors from Austria, who are closest to the region and would have invested in the development of tourism.

9. Seznam literatury

KNIHY

BLAŽEK, J. a UHLÍŘ, D. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Vyd. 2., přeprac. a rozš. Praha: Karolinum, 2011. 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3.

DORNBUSCH, R. a FISCHER, S. *Makroekonomie*. 1. vyd. Praha: SPN, 1994. 602 s. ISBN 80-04-25556-6.

DUNNING, J.H. *Multinational enterprises and the global economy*. Addison-Wesley Publishing Company, 1998. – XVI, 687 s. ISBN 0-201-17530-4.

DVOŘÁČEK, J.a kol. *Společné a nadnárodní podniky*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2006. 199 s. ISBN 80-245-1029-4.

FIALOVÁ, H. *Malý ekonomický výkladový slovník*. 7., rozš. vyd. Praha: A plus, 2004. 206 s. ISBN 80-902514-7-1.

FRIEDMANN, J. *A General Theory of Polarized Development* in Niles M. Hanson (ed.), Growth Centres in Regional Development, New York: The Free Press, 1972, pp.

HAMPL, M. *Geography of Societal Transformation in the Czech Republic*. Department of Social Geography and Regional Development, Charles University of Prague, 1999. 242 s. ISBN 80-90215-4-91

JAROLÍMOVÁ, J.: *Brownfields – pozůstatek převážně průmyslové činnosti*. In JANEČKOVÁ, V. (ed.): Sborník příspěvků z kolokvia Ostrava 2004. VŠB – Technická univerzita Ostrava, Ostrava, 2004. s. 32-38. ISBN 80-248-0610-X

KADEŘÁBKOVÁ, J. a KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Z. *Region a regionální vědy: (vybrané sociální, kulturní a environmentální aspekty)*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2008. 77 s. ISBN 978-80-7408-009-8.

KULLA, M.: Priemyselné parky na Slovensku. In WAHLA, A. (ed.): *Geografie a proměny poznání geografické reality*. 1. vyd., Ostravská univerzita, Ostrava, 2004. s. 319-326. ISBN 80-7042-788-4

MACHKOVÁ, H. *Mezinárodní marketing: nové trendy a reflexe změn ve světě*. 3., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Grada, ©2009. 196 s. Expert. ISBN 978-80-247-2986-2.

SLANÝ, A. a kol. *Faktory konkurenceschopnosti (komparace zemí V-4)*. 1. vyd. Brno: Centrum výzkumu konkurenční schopnosti české ekonomiky. Masarykova univerzita, 2007. 277 stran. ISBN 978-80-210-4455-5

SLANÝ, A. a kol. *Makroekonomická analýza a hospodářská politika*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2003. xiii, 375 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-738-3

STEJSKAL, J. Veřejná podpora. In TETŘEVOVÁ, Liběna a kol. *Veřejný a podnikatelský sektor*. 1. vyd. [Praha]: Professional Publishing, 2009. 190 s. ISBN 978-80-86946-90-0.

SRHOLEC, M. *Přímé zahraniční investice v České republice: teorie a praxe v mezinárodním srovnání*. Praha: Linde, 2004. 171 s. ISBN 80-86131-52-1.

ŠTRACH, P. *Mezinárodní management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 167 s. Expert. ISBN 978-80-247-2987-9.

TONEV, P., TOUŠEK, V.: *Přímé zahraniční investice a regionální rozvoj*. In *Mezinárodní kolokvium o regionálních vědách*. .1. vyd., Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-3008-9

VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2., přeprac. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.

VANČURA, M.: *Přímé zahraniční investice v České republice*. In WAHLA, Arnošt, ed. *Geografie a proměny poznání geografické reality: sborník z příspěvků z Mezinárodní geografické konference konané v Ostravě ve dnech 30. a 31. 8. 2004*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita, 2004. 2 sv. (390, 5 s., s. 391-655). ISBN 80-7042-788-4.

VITURKA, M.. *Regionální ekonomie II*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2000. 91 s. ISBN 80-210-2257-4.

WOKOUN, R. a kol. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon

PŘÍRUČKY

ADÁMEK,P; CSANK, P. a ŽÍŽALOVÁ, P. *Regionální hospodářská konkurenceschopnost*. Berman Group, 2006. *Dostupné na internetových stránkách CzechInvest*

WOKOUN, R. a kol. *Analýza navrhované novely zákona o investičních pobídkách*, VŠE Praha, fakulta podnikohospodářská, duben 2011

Průmysl v České republice a Slovenské republice. [Praha]: Český institut aplikované ekonomie, [1994]. 163 s. *Zpráva vypracovaná v rámci programu OECD*

Přímé zahraniční investice - příručka pro místní samosprávu, Brno, Jihomoravský kraj, 2005. Regionální rozvojová agentura Jižní Moravy.
Socioekonomický profil Jihočeského kraje, 2012

ČASOPISY

BENÁČEK, V. Přímé zahraniční investice v české ekonomice. *Politická ekonomie,* 2000, roč. 48, č. 1. ISSN 0032-3233

DAMBORSKÝ, M., ŘÍHOVÁ, G.: Přímé zahraniční investice v ČR. In *Regionální studia: recenzovaný vědecký časopis = Regional studies: peer-reviewed scientific journal*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2008, roč. 2, č. 2 . Dostupné také z: <http://www.regionalni-studia.cz/index.php/cs>. ISSN 1803-1471

PAVLÍNEK, P.: *Regional Development Implications of Foreign Direct Investment in Central Europe*. In European Urban and Regional Studies. 2004, Vol. 11, No. 1. ISSN 0969-7764

ROMANCOV, M. Regionální politika EU - decentralizace shora, Politologický časopis, č. 3, 2002. ISSN 1211-3247

ZAMRAZILOVÁ, E.. *Přímé zahraniční investice v ČR: makroekonomické souvislosti.*1. vyd. Praha: Centrum ekonomických studií VŠEM, 2006. 54 s. ISSN: 1801-2728.

Trendy v podnikání = Business trends: vědecký časopis Fakulty ekonomické ZČU v Plzni. Plzeň: Vydavatelství ZČU, 2011- 2. Dostupné také z: <http://www.fek.zcu.cz/tvp>. ISSN 1805-0603

INTERNETOVÉ ZDROJE

BENÁČEK, V. *Dilemata ve vývoji české ekonomiky.* In: Potůček, M., Mašková, M. (edit.) Trendy, příležitosti a ohrožení České republiky. Praha: Karolinum, 2008. [online], [cit. 2012-04-01]. Dostupné na WWW: <http://www1.ceses.cuni.cz/benacek/C4_Ekonomika_Scenare.pdf>

JAHN, M. *Investiční pobídky - nezbytný a efektivní nástroj ke zvýšení přílivu a zlepšení struktury přímých zahraničních investic do ČR*. [online] 2003, cep [cit. 2012-04-10]. Dostupné z WWW: <http://cepin.cz/cze/prednaska.php?ID=229>

JAHN, M. *Zahraniční investice - cesta k prosperující ekonomice*. [online] 2004, cep [cit. 2012-04-10]. Dostupné z WWW:< http://cepin.cz/cze/prednaska.php?ID=665>

Charakteristika Jihočeského kraje. [online]. BusinessInfo. cz, 30. 5. 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupný z WWW: http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/jihocesky-kraj/charakteristika-jihoceskeho-kraje/1000923/40978/

Průmyslové zóny České republiky [online]. 2011 [cit. 2012-04-01]. Dostupný z WWW: < http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/prumyslove-zony>

Průmyslové zóny [online]. 2007 [cit. 2012-04-01]. Dostupný z WWW: < http://www.prumyslove-zony.cz/blog/prumyslove-zony-53>

Vliv přímých zahraničních investic [online], Czechinvest. org [cit. 2012-04-10]. Dostupné z WWW: <http://www.czechinvest.org/vliv-pzi>

INTERNETOVÉ STRÁNKY

Česká národní banka, dostupné z www.cnb.cz

CzechInvest, dostupné z www.czechinvest.com

Český statistický úřad, dostupné z www.czso.cz

RERA a.s. - Regionální agentura Jižních Čech, dostupné z www.rera.cz

Jihočeský kraj, dostupné z www.kraj-jihocesky.cz

10. PŘÍLOHY

Obr. 5 Rozložení okresů v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 20 Meziokresní srovnání vybraných ukazatelů v Jihočeském kraji v roce 2011

	Kraj celkem	v tom okresy						
		České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
ZÁKLADNÍ ÚDAJE (k 1. 1. 2011)								
Rozloha v km²	**10 057**	1 639	1 615	1 943	1 127	1 375	1 032	1 326
Obce	**623**	109	46	106	75	65	112	110
Části obcí	**1 981**	333	215	289	261	271	263	349
OBYVATELSTVO								
Živě narození	**6 379**	1 972	625	876	647	556	715	988
Zemřelí	**6 374**	1 794	571	947	736	521	751	1 054
Přistěhovalí	**4 244**	2 260	748	925	906	607	804	1 114
Vystěhovalí	**3 882**	1 549	1 036	1 076	745	730	882	984
Počet obyvatel [1)]	**636 099**	187 291	61 336	92 423	70 437	51 096	70 749	102 767
NEZAMĚSTNANOST (podle MPSV)[1)]								
Neumístění uchazeči o zaměstnání	**26 450**	6 167	3 482	3 715	2 728	1 906	3 408	5 044
z toho ženy	**13 134**	3 055	1 629	1 949	1 442	846	1 639	2 574
Volná pracovní místa	**2 073**	853	215	170	138	164	330	203
Míra registrované nezaměstnanosti (%)	**7,53**	5,79	9,70	7,03	7,09	6,48	9,42	9,46
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	**12,8**	7,2	16,2	21,9	19,8	11,6	10,3	24,8
ORGANIZAČNÍ STATISTIKA[1)]								
Ekonomické subjekty celkem	**158 543**	50 584	15 376	20 612	16 854	12 858	16 047	26 212
z toho: fyzické osoby	**125 730**	38 524	12 038	16 404	13 710	10 478	12 710	21 866
obchodní společnosti	**14 352**	6 583	1 326	1 544	1 121	918	1 066	1 794
družstva	**679**	364	32	73	63	28	65	54
STAVEBNÍ OHLÁŠENÍ A POVOLENÍ								
Stavební ohlášení a povolení celkem	**8 140**	2 074	1 105	1 546	803	642	686	1 284
Orientační hodnota staveb (mil. Kč)	**18 283**	5 840	2 229	2 171	1 795	1 761	1 109	3 378
BYTOVÁ VÝSTAVBA								
Dokončené byty	**2 028**	883	172	358	102	83	196	234
Zahájené byty	**2 193**	870	242	284	119	172	177	329

[1)] stav k poslednímu dni sledovaného období

Obr. 6 Okres České Budějovice

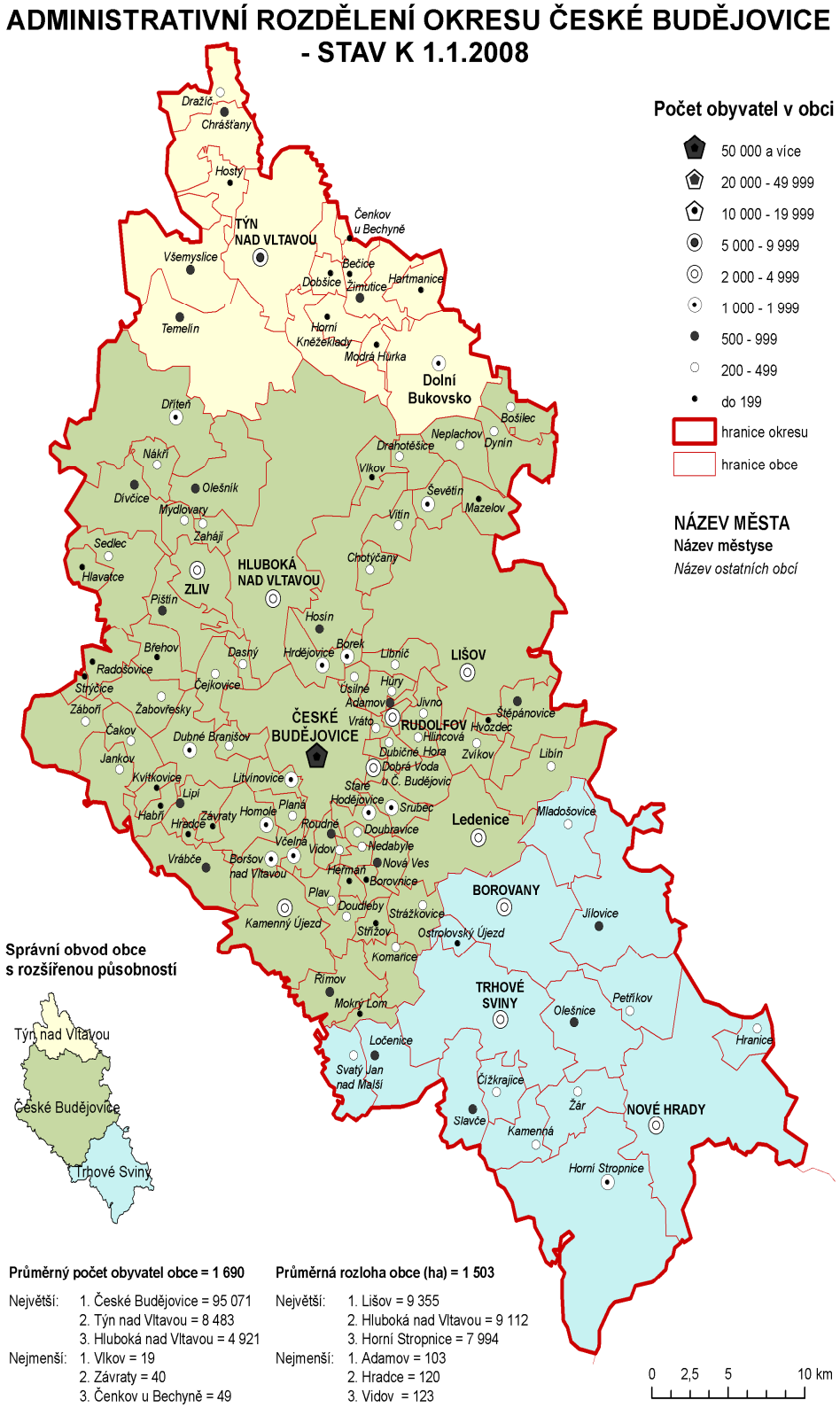

Zdroj: ČSÚ

Obr. 7 Okres Písek

Zdroj: ČSÚ

Obr. 8 Okres Český Krumlov

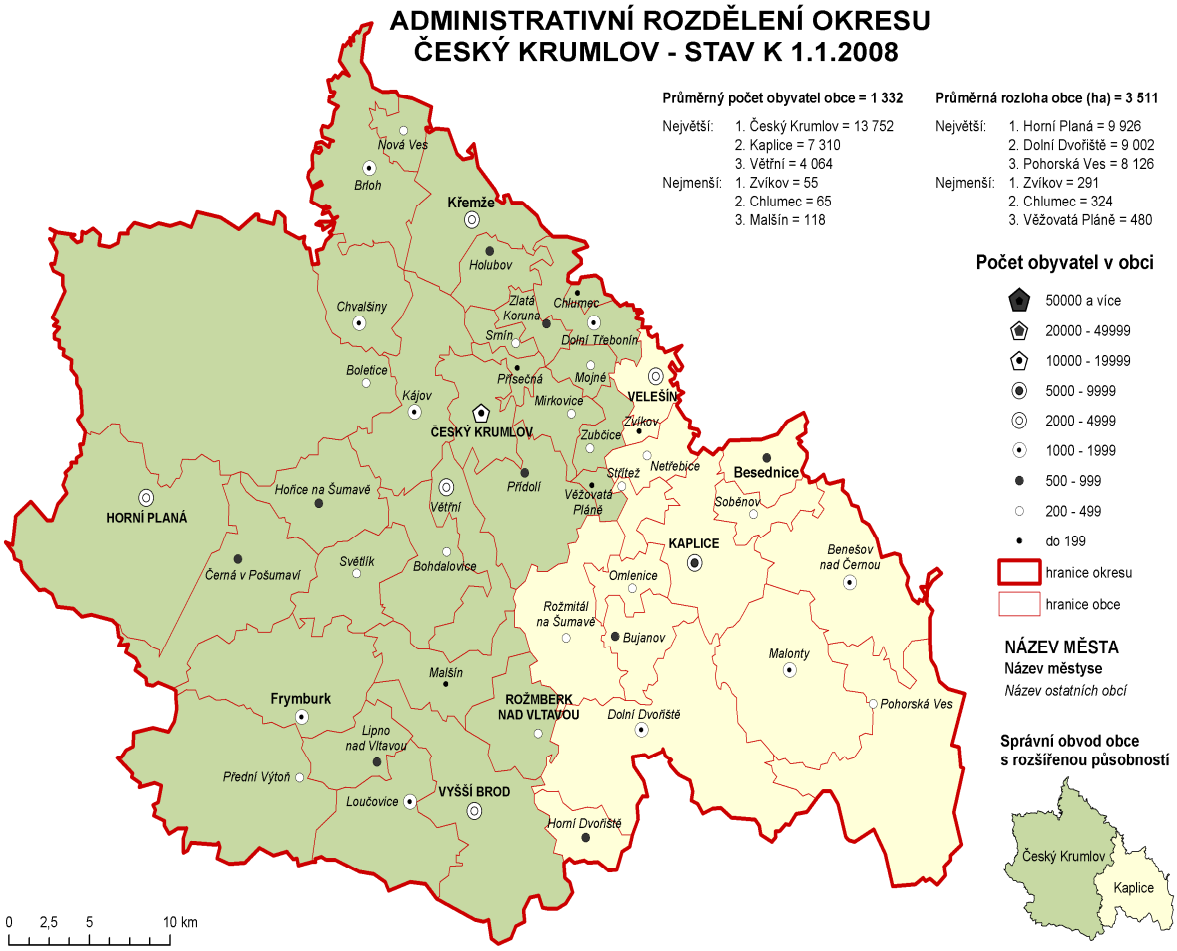

Zdroj: ČSÚ

Obr. 9 Okres Jindřichův Hradec

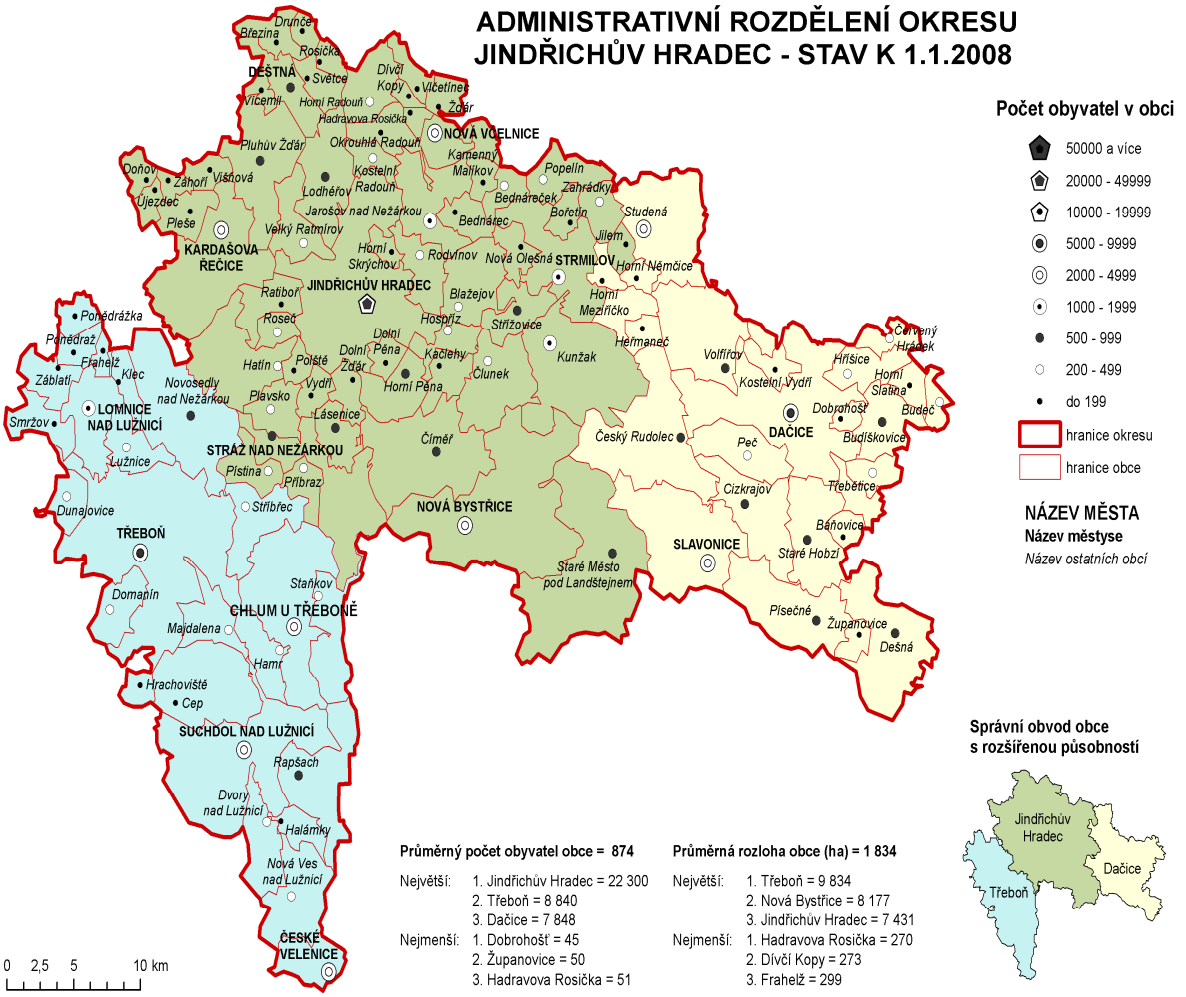

Zdroj: ČSÚ

Obr. 10 Okres Prachatice

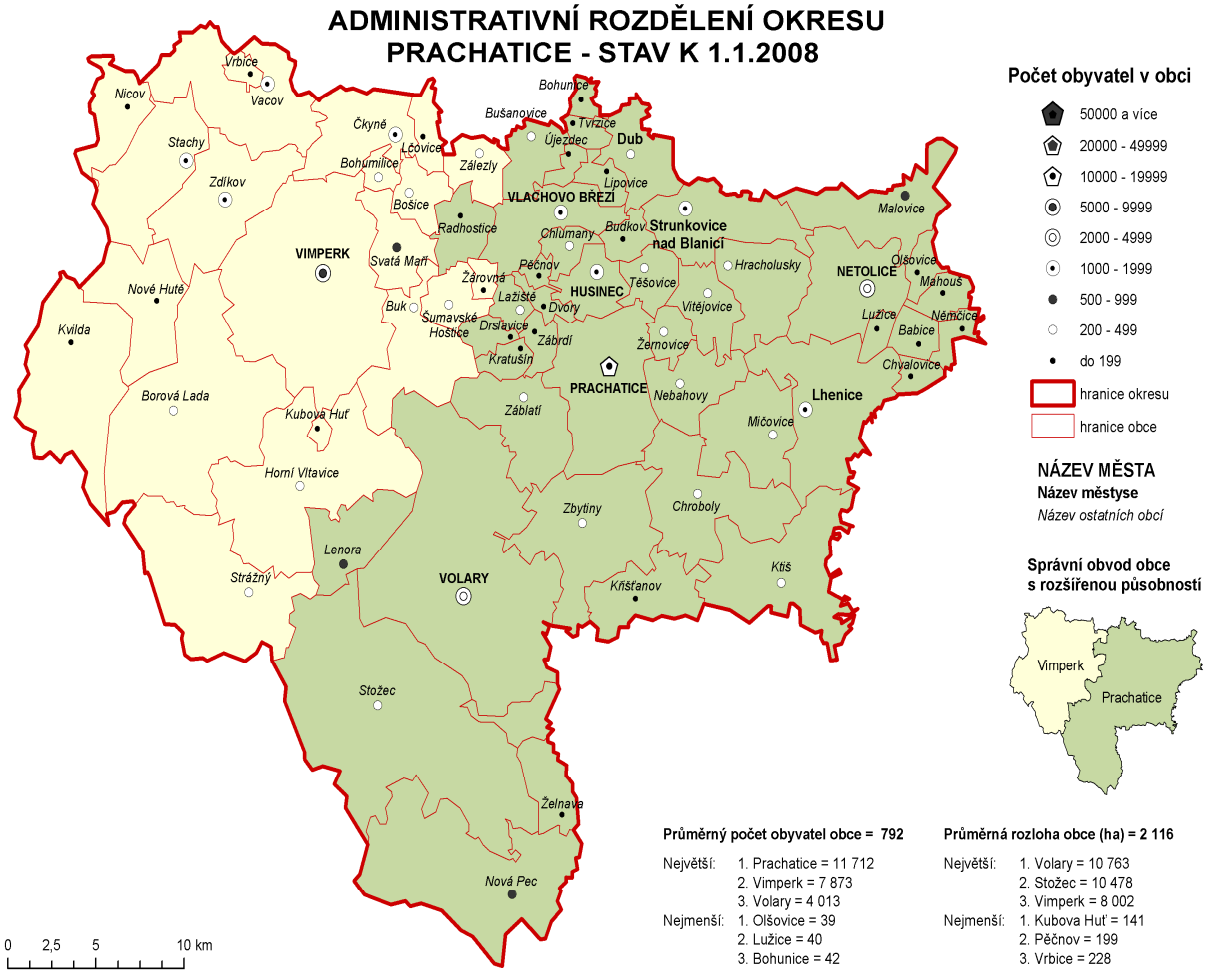

Zdroj: ČSÚ

Obr. 11 Okres Strakonice

Zdroj: ČSÚ

Obr. 12 Okres Tábor

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 21 Příliv přímých zahraničních investic podle zemí v letech 1993 – 2011 v mil. Kč

Česká republika: Příliv přímých zahraničních investic podle zemí v letech 1993 - 2011																			
	1993	**1994**	**1995**	**1996**	**1997**	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
Belgie	932	949	663	1548	1777	1517	47802	2041	6135	14300	-7140	-1325	5598	-606	5480	-2058	25809	-23401	-22323
Dánsko	58	144	318	299	95	807	1478	3972	5965	3083	-360	-1274	1138	-864	4586	1725	370	753	-204
Francie	990	2215	4459	543	3237	4582	8037	8969	58553	4644	19190	-4516	9257	6044	1103	19853	10671	-9982	7383
Německo	2389	12023	15048	6761	12407	30912	44968	51024	49956	152286	4592	19473	38770	43522	24472	9221	-17641	26627	44788
Velká Británie	0	1093	1407	2281	6219	11197	3605	6085	16496	-7205	17938	483	1396	5936	-10842	-12099	-7860	31962	9823
Itálie	350	345	27	2444	-1142	871	1625	1392	-79	4153	2049	1311	-644	-1032	1133	6537	-949	523	-1361
Nizozemí	874	173	19533	7033	4252	27040	39126	39983	36078	40222	-29810	51451	22035	-9698	45008	17559	-10556	37906	11529
Rakousko	1602	2301	2309	5648	3015	13391	28831	28478	10048	24930	13664	11285	14968	22568	22306	36444	14121	35267	16451
Švédsko	350	546	584	1521	2824	-2259	4384	5696	781	3554	-1389	-824	11871	-4363	6891	-1938	-2752	4052	1356
Švýcarsko	408	1122	18020	1493	1491	3614	12243	8813	6665	8869	3845	4734	2024	12009	19671	14377	3047	-10656	9259
Kanada	583	0	0	0	0	-161	375	5970	2764	-3654	3701	-3173	1005	-409	405	-695	360	-291	161
USA	7428	1122	2680	6870	3141	17263	20095	11675	9309	6201	4335	12986	2741	-417	8373	-8115	11927	7018	5093
Japonsko	0	144	0	1059	349	742	167	1787	1120	3794	9258	1000	1497	3421	8231	-4023	-4119	454	-1611
Ostatní	3088	2819	2946	1276	3586	10454	6078	16536	10794	22512	19442	36232	167527	47320	75125	33339	33366	17042	15294
Celkem	**19050**	**24994**	**67993**	**38775**	**41251**	**119969**	**218812**	**192421**	**214585**	**277689**	**59316**	**127844**	**279181**	**123431**	**211944**	**110130**	**55794**	**117275**	**95638**

Zdroj: ČNB

Do roku 1997 zahrnují údaje pouze přímé zahraniční investice do základního jmění, od roku 1998 jsou součástí i reinvestované zisky a ostatní kapitál.

2011- předběžná data

Tab. č. 22 Příliv přímých zahraničních investic podle sektorů v letech 1993 – 2011 v mil. Kč

Česká republika: Příliv přímých zahraničních investic podle odvětví v letech 1993 - 2011																			
Odvětví bez zpracovatelského průmyslu	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Zemědělství, lesnictví a rybolov	58	29	212	0	222	258	219	323	1104	-63	53	2144	-25	1466	194	-166	15	351	151
Dobývání nerostů	408	604	610	190	0	549	8619	2970	1387	905	874	3393	-3860	-1879	-12439	-13027	-1930	4232	-3396
Elektřina, plyn, voda	699	2502	1062	4345	11899	7647	11528	7951	10258	12579	7036	7441	10276	-592	-4659	13050	21450	4286	34250
Stavebnictví	1893	3106	1805	3286	1206	1549	503	3877	2971	6042	4321	305	2189	3218	716	-930	872	3000	10097
Obchod a opravy , pohostinství a ubytování	1165	1007	3901	7684	3935	26943	50826	21185	26773	8221	18449	19002	8597	29283	25548	4001	9846	39174	16737
Doprava a telekomunikace	87	288	35828	4996	32	11326	6806	9838	31376	143864	-82178	6934	138318	-2722	15522	-8497	-20088	18188	-709
Peněžnictví a pojišťovnictví	4107	3998	1831	896	9456	17973	52078	36033	60234	48485	25153	19634	54144	14066	46842	51217	58057	30659	21174
Nemovitosti a služby pro podniky	0	0	0	0	1333	10971	14566	28905	17356	12189	12411	42243	51808	32574	56774	49331	25119	25391	6947
Školství	0	0	0	0	0	0	0	28	23	0	26	5	-63	-103	32	218	-176	-11	14
Zdravotnictví, veterin. a sociální činnosti	0	0	0	0	222	678	128	640	62	903	-82	1	393	187	123	273	481	-1074	624
Ostatní služby	0	0	0	0	0	645	4059	1561	161	11802	-569	-932	-4738	9627	4853	796	-1264	31	104
Ostatní																		2012	599
Celkem	**8418**	**11534**	**45249**	**21397**	**28305**	**78538**	**149331**	**113312**	**151706**	**244928**	**-14507**	**101843**	**257040**	**85125**	**133507**	**96267**	**92472**	**126239**	**86592**

Zdroj: ČNB

Do roku 1997 zahrnují údaje pouze přímé zahraniční investice do základního jmění, od roku 1998 jsou součástí i reinvestované zisky a ostatní kapitál.

2011- předběžná data

Tab. č. 22 Příliv přímých zahraničních investic podle sektorů v letech 1993 – 2011 v mil. Kč

Česká republika: Příliv přímých zahraničních investic podle odvětví v letech 1993 - 2011																			
Zpracovatelský průmysl	**1993**	**1994**	**1995**	**1996**	**1997**	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
Výroba potravin, nápojů, zpracování tabáku	6671	2042	3238	1982	2983	4098	12428	6801	9376	2602	2925	198	2722	3669	7091	7419	-2470	-13363	823
Textil, oděvy, výroba koženého zboží	29	29	53	625	476	3194	1602	2621	3921	-1144	-349	-279	-947	510	2384	880	-427	1136	169
Dřevařský a korkařský průmysl, výroba papíru, vydavatelství a tisk	0		0	2199	3237	2743	7202	1985	5693	2094	1060	7122	4322	2168	609	717	-1775	2161	822
Rafinérské zpracování ropy, chemické a pryžové výrobky	553	1266	2389	9069	1618	1904	13646	11507	4150	8353	2485	6848	8357	12751	8028	-5722	-6226	5953	3770
Ostatní nekovové minerální výrobky	1427	1726	4697	1656	539	5647	10905	4435	5830	2401	2447	32	5499	-5987	10727	3752	-1284	0	0
Kovy, kovové výrobky	0	0	0	0	2507	10261	6384	9662	3275	6595	18607	12967	1697	7329	16201	-3009	-6314	-3851	4230
Stroje, přístroje a zařízení (elektrické, zdravotnické, kancelářské, dopravní)	1952	8399	12367	1846	508	10842	15626	40610	30690	10719	46596	-993	186	16882	31821	8180	-17995	-6078	-5438
Zpracování druhotných surovin a ostatní výroba	0	0	0	0	1079	2743	1689	1489	-56	942	53	106	306	984	1575	1646	-187	5077	4670
Celkem	**10632**	**13461**	**22744**	**17378**	**12947**	**41431**	**69481**	**79109**	**62880**	**32762**	**73823**	**26001**	**22142**	**38306**	**78437**	**13842**	**-36678**	**-8965**	**9046**

Zdroj: ČNB

Do roku 1997 zahrnují údaje pouze přímé zahraniční investice do základního jmění, od roku 1998 jsou součástí i reinvestované zisky a ostatní kapitál.

2011- předběžná data

Tab. č. 23 HDP Jihočeského kraje

HDP													
		1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Hrubý domácí produkt	mil. CZK	88 532,0	128 993,0	136 583,0	142 916	149 074,0	161 177,0	172 956,0	185 379,0	193 864,0	195 803,0	195 195,0	195 732,0
na 1 obyvatele	CZK	141 158,0	206 061,0	218 392,0	228 746	238 535,0	257 709,0	275 950,0	294 799,0	307 045,0	308 539,0	306 421,0	306 833,0
průměr ČR = 100	%	95,1	93,3	91,2	90,9	90,5	89,8	90,6	90,3	86,5	83,6	86,0	85,5
předchozí rok = 100 (srov. ceny)	%	-	103,8	100,7	101,9	103,6	104,9	108,4	105,6	100,7	99,3	97,2	102,0
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. CZK	52 541,0	42 495,0	44 611,0	35 404	43 639,0	40 469,0	47 928,0	39 474,0	42 036,0	42 957,0	42 222,0	-
na 1 obyvatele	CZK	83 773,0	67 885,0	71 332,0	56 667	69 827,0	64 707,0	76 469,0	62 774,0	66 577,0	67 689,0	66 281,0	-
průměr ČR = 100	%	179,3	106,9	104,9	81,8	98,8	87,0	97,3	74,9	69,4	68,5	75,0	-

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 24 Přislíbené investiční pobídky od dubna 1998 do 29. února 2012 v ČR – ***projekty podle sektorů***

Sektor	Počet projektů	Investice v mil. EUR	Investice v mil. CZK	Nově vytvořená pracovní místa
výroba dopravních prostředků	197	8 363,31	265 879,36	57 181
strojírenský	91	1 473,25	43 645,73	13 284
ostatní	72	1 474,73	45 317,93	7 212
gumárenský + plastikářský	55	955,34	28 651,26	6 830
elektronický + elektrotechnický	60	2 552,58	83 867,91	39 385
chemický + farmaceutický	52	1 354,52	40 986,30	4 356
potravinářský	32	624,40	18 655,62	2 765
kovozpracující	25	333,00	9 849,38	1 209
textilní	20	376,78	12 125,87	2 108
papírenský	13	391,10	12 933,06	536
dřevozpracující	16	476,25	14 666,88	1 867
sklářský	5	150,42	5 392,31	494
koksování a zpracování ropy	3	456,02	16 041,90	65
Celkový součet	**641**	**18 981,69**	**598 013,49**	**137 292**

Zdroj: CzechInvest

Tab. č. 25 Stav přímých zahraničních investic v české republice od roku 1999 do roku 2009 *v tis. CZK*

1999	**Základní kapitál**	**Reinvestovaný zisk**	**Ostatní kapitál**	**CELKEM**
Česká republika	**506 546 237**	**31 833 066**	**93 125 948**	**631 505 252**
Jihočeský kraj	**18 373 980**	**1 498 579**	**4 155 103**	**24 027 661**
Okres České Budějovice	12 295 516	-40 022	2 248 554	14 504 048
Okres Český Krumlov	956 238	271 415	472 469	1 700 122
Okres Jindřichův Hradec	555 993	377 070	81 154	1 014 217
Okres Pelhřimov	208 447	107 545	171 543	487 535
Okres Písek	476 185	-1 876	1 032	475 341
Okres Prachatice	73 935	128 303	482 152	684 390
Okres Strakonice	1 083 250	-147 372	411 501	1 347 379
Okres Tábor	2 724 416	803 516	286 698	3 814 630
2000				
CELKEM	**641 391 639**	**60 826 219**	**116 193 800**	**818 411 658**
Jihočeský kraj	**24 429 118**	**2 141 242**	**4 504 245**	**31 074 604**
České Budějovice	14 501 539	1 320 839	2 226 861	18 049 239
Český Krumlov	3 110 844	-36 302	323 966	3 398 509
Jindřichův Hradec	1 023 895	-110 295	262 192	1 175 792
Písek	506 765	159 772	205 051	871 588
Prachatice	333 025	-17 611	155 019	470 433
Strakonice	2 011 059	-118 961	1 113 626	3 005 724
Tábor	2 941 990	943 800	217 530	4 103 320
2001				
CELKEM	**706 409 950**	**131 127 297**	**144 797 708**	**982 334 954**
Jihočeský kraj	**27 304 075**	**2 428 678**	**5 473 853**	**35 206 606**
České Budějovice	16 901 691	1 016 960	3 312 433	21 231 084
Český Krumlov	3 453 266	219 738	450 040	4 123 044
Jindřichův Hradec	1 061 127	-78 734	243 949	1 226 342
Písek	528 127	128 359	181 191	837 677
Prachatice	418 406	19 607	239 565	677 578
Strakonice	1 913 338	34 579	165 645	2 113 562
Tábor	3 028 121	1 088 169	881 029	4 997 319

2002				
Hlavní město Praha	**449 807 092**	**91 762 887**	**71 478 834**	**613 048 813**
Jihočeský kraj	**27 297 472**	**7 694 276**	**3 415 540**	**38 407 288**
České Budějovice	18 700 641	2 366 969	1 937 513	23 005 122
Český Krumlov	1 740 686	595 051	258 590	2 594 327
Jindřichův Hradec	1 183 441	3 889 652	612 882	5 685 975
Písek	532 585	125 350	178 258	836 193
Prachatice	529 410	-164 580	178 074	542 904
Strakonice	1 826 952	566 992	-86 504	2 307 440
Tábor	2 783 758	314 842	336 727	3 435 327
2003				
CELKEM	**767 018 343**	**242 373 516**	**152 391 812**	**1 161 783 672**
Jihočeský kraj	**27 468 351**	**565 212**	**4 932 171**	**32 965 734**
České Budějovice	18 194 684	-990 667	2 933 468	20 137 486
Český Krumlov	1 993 111	546 367	176 312	2 715 790
Jindřichův Hradec	1 495 652	279 014	166 369	1 941 035
Písek	730 163	78 820	704 394	1 513 377
Prachatice	471 908	-116 895	172 903	527 916
Strakonice	1 482 423	102 123	321 257	1 905 803
Tábor	3 100 409	666 451	457 468	4 224 327
2004				
CELKEM	**800 580 315**	**321 261 952**	**158 752 502**	**1 280 594 768**
Jihočeský kraj	**26 817 491**	**10 770 964**	**3 887 210**	**41 475 666**
Nezařazeno - Jihočeský kraj	468 378	-103 076	9 233	374 535
České Budějovice	16 434 826	6 180 821	2 406 086	25 021 733
Český Krumlov	2 235 207	1 312 112	-57 441	3 489 878
Jindřichův Hradec	1 520 840	491 015	380 284	2 392 139
Písek	1 200 515	146 547	965 570	2 312 632
Prachatice	459 116	5 503	111 503	576 122
Strakonice	2 043 823	1 238 659	-78 316	3 204 166
Tábor	2 454 786	1 499 383	150 291	4 104 460
2005				
CELKEM	**908 842 516**	**407 259 255**	**175 462 216**	**1 491 563 988**
Jihočeský kraj	**41 950 946**	**10 427 291**	**4 569 387**	**56 947 624**
České Budějovice	32 909 515	8 449 831	1 979 901	43 339 248
Český Krumlov	2 880 702	757 058	437 303	4 075 063
Jindřichův Hradec	1 110 227	394 397	394 882	1 899 506
Písek	1 209 993	228 963	517 959	1 956 915
Prachatice	415 785	366 991	60 689	843 465
Strakonice	1 177 149	-116 182	279 518	1 340 485
Tábor	2 247 575	346 234	899 135	3 492 943

2006				
CELKEM	**972 585 230**	**524 880 589**	**169 294 872**	**1 666 760 691**
Jihočeský kraj	**41 950 532**	**14 051 114**	**4 630 398**	**60 632 044**
České Budějovice	33 172 928	10 208 374	1 315 587	44 696 888
Český Krumlov	2 116 240	964 114	146 999	3 227 353
Jindřichův Hradec	1 515 453	656 610	271 565	2 443 628
Písek	2 276 366	457 192	1 225 840	3 959 398
Prachatice	383 838	500 832	12 172	896 842
Strakonice	890 517	281 984	593 383	1 765 885
Tábor	1 595 190	982 007	1 064 853	3 642 050
2007				
CELKEM	**1 095 048 407**	**747 355 825**	**189 706 954**	**2 032 111 185**
Jihočeský kraj	**45 836 369**	**22 773 448**	**2 482 623**	**71 092 440**
České Budějovice	34 902 633	17 761 898	-1 649 021	51 015 510
Český Krumlov	3 089 623	1 264 820	229 636	4 584 078
Jindřichův Hradec	1 731 022	1 034 384	343 081	3 108 486
Písek	2 680 789	325 285	2 048 088	5 054 162
Prachatice	519 191	331 963	90 893	942 047
Strakonice	889 390	220 218	395 061	1 504 669
Tábor	2 023 721	1 834 882	1 024 885	4 883 488
2008				
CELKEM	**1 128 087 527**	**822 400 720**	**238 966 708**	**2 189 454 954**
Jihočeský kraj	**46 865 966**	**24 733 480**	**7 869 957**	**79 469 403**
České Budějovice	35 511 509	19 897 739	3 036 343	58 445 592
Český Krumlov	2 798 144	1 972 157	268 608	5 038 908
Jindřichův Hradec	1 698 030	1 341 299	250 798	3 290 127
Písek	3 138 548	-452 887	2 858 118	5 543 779
Prachatice	451 448	471 319	28 015	950 782
Strakonice	914 762	34 734	270 497	1 219 992
Tábor	2 353 527	1 469 118	1 157 578	4 980 223
2009				
CELKEM	**1 214 532 987**	**869 571 590**	**227 092 813**	**2 311 197 391**
Jihočeský kraj	**48 027 234**	**27 259 602**	**7 862 427**	**83 149 263**
Nezařazeno - Jihočeský kraj	2 210 830	0	0	2 210 830
České Budějovice	34 111 989	23 549 890	1 901 606	59 563 486
Český Krumlov	2 761 112	1 692 210	258 933	4 712 255
Jindřichův Hradec	1 766 732	1 502 368	272 724	3 541 824
Písek	3 524 632	-1 290 436	3 915 493	6 149 689
Prachatice	269 651	531 458	49 205	850 314
Strakonice	1 010 041	124 740	535 104	1 669 885
Tábor	2 372 248	1 149 371	929 362	4 450 981

Zdroj: ČNB

Tab. č. 26 TOP 10 investičních projektů 2011

Jméno investora	Sektor	Investice (mil. CZK)	Pracovní místa	Kraj
Teva Czech Industries s.r.o.	Chemický a farmaceutický	**2 148,12**	**176**	**Moravskoslezský**
LEGO Group	Ostatní	**1 631**	**600**	**Středočeský**
Robert Bosch GmbH	Výroba dopravních prostředků	**1 443,2**	**400**	**Jihočeský**
Gestamp	Výroba dopravních prostředků	**1 102,875**	**300**	**Ústecký**
Brembo S.p.A.	Strojírenský	**920,5**	**446**	**Moravskoslezský**
Kyocera Group	Elektronický a elektrotechnický	**792**	**403**	**Ústecký**
ŠKODA AUTO a.s.	výroba dopravních prostředků	**219,77**	**129**	**Středočeský**
AXIS a.s.	Kovodělný a kovozpracující	**204,14**	**65**	**Královéhradecký**
Lasselsberger s.r.o.	Ostatní	**184**	**70**	**Plzeňský**
Spojené kartáčovny, a.s.	Gumárenský a plastikářský	**100,39**	**15**	**Vysočina**

Zdroj: CzechInvest